

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Освітня програма	48520 Психологія особистості: генеза, здоров'я, безпека
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Волинський національний університет імені Лесі Українки
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48520
Назва ОП	Психологія особистості: генеза, здоров'я, безпека
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Яланська Світлана Павлівна, Єлесіна Марина Олександрівна, Корнієнко Інокентій Олексійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	25.10.2021 р. – 27.10.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://cutt.ly/BRMtAJ5>

Програма візиту експертної групи <https://cutt.ly/XRMtDus>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За підсумками роботи ЕГ, під час вивчення нормативних документів, матеріалів сайту Волинського національного університету імені Лесі Українки, матеріалів наданих на запит ЕГ, відкритих джерел, дистанційного онлайн-візиту, встановлено, що мета й цілі освітньо-наукової програми “Психологія особистості: генеза, здоров'я, безпека” з підготовки докторів філософії за спеціальністю 053 Психологія (далі – ОНП), відповідають місії й стратегії Волинського національного університету імені Лесі Українки (далі – ВНУ імені Лесі Українки). Структура та зміст ОНП відповідають вимогам національної рамки кваліфікацій, третьому (освітньо-науковому) рівню вищої освіти, законодавства та предметній області спеціальності. Особливість програми полягає у тому, що будучи носієм багатой наукової спадщини і традицій Волинської школи психології, вона забезпечує поєднання теоретико-методологічних, практико-прикладних аспектів психології у контексті безпеки та генези особистості й реалізується у річці наукових шкіл факультету психології ВНУ імені Лесі Українки та наукових пошуків наукових керівників, які складають критичну масу та забезпечують різноманітність наукових здобутків. Увага даної ОНП у тому числі спрямована на підготовку психологів з набуттям компетенцій, які є необхідними для роботи в закладах вищої освіти. Установчі та нормативні документи, надані експертам, а також уточнені в процесі експертизи фактичні дані щодо організації освітнього процесу у ВНУ імені Лесі Українки підтверджують можливість підготовки здобувачів вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем навчання за ОНП на якісному рівні. Навчання та викладання за освітньою програмою реалізується за допомогою принципу студентоцентрованого підходу; вдало підбрано форми та методи освітньої діяльності. У ЗВО створено сприятливі умови для вступу, навчання та соціального забезпечення здобувачів вищої освіти. Зразковий кадровий склад та відповідне організаційне, навчально-методичне та матеріально-технічне забезпечення дозволяють забезпечувати надання високоякісних освітніх послуг за даною ОНП. Експертна група констатує, що освітня програма та освітня діяльність за нею відповідають критеріям акредитації. Наявність зауважень до певних її аспектів не несе негативного впливу на якість реалізації ОНП. Перспективами розвитку даної ОНП є подальша інтеграція у міжнародну спільноту шляхом більш ширшого залучення здобувачів до академічної мобільності. Діяльність Волинського національного університету імені Лесі Українки за ОНП є прозорою. Вимоги до ОНП є доступними та зрозумілими для стейкгольдерів. У ЕГ склались позитивні враження від ВНУ імені Лесі Українки, здобувачів ОНП, НПП, наукових керівників, адміністративного та допоміжного персоналу які спрямовані на постійне вдосконалення та підвищення якості.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Освітня програма враховує здобутки Волинської школи психології, які визнаються та використовуються як цінні ресурси особистісно-професійного розвитку фахівця, внаслідок чого має чітку регіональну специфіку, враховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, а також досвід аналогічних вітчизняних й іноземних освітніх програм, створює і підтримує якісний освітній простір з урахуванням інтересів та потреб стейкгольдерів з метою підготовки фахівців третього освітнього рівня, готових до наукової та педагогічної діяльності. Відбувається регулярне обговорення змісту ОНП на засіданнях кафедр факультету психології. Сприяє інтеграції ОНП у сучасний простір тісна співпраця з роботодавцями та їх залучення до проведення занять. Впроваджена в ЗВО парадигма студентоцентрованості розглядає здобувача як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами, досвідом, спроможного бути автономним і відповідальним учасником освітнього процесу. Сформована система сприяння професійному розвитку викладачів через досконалу систему матеріального і нематеріального стимулювання; наявні власні сертифікаційні програми. На ОНП запроваджена прозора система інформування здобувачів про освітній процес; вичерпна інформація щодо організації освітнього процесу оприлюднена на сайті ЗВО. Регулярна участь роботодавців та здобувачів у засіданнях кафедр факультету психології дозволяють адміністрації отримувати достатній зворотний зв'язок від різних стейкгольдерів задля покращення ОНП. Створені достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами та особам, які потребують додаткової тимчасової чи постійної підтримки. Функціонування наукових шкіл при кафедрах факультету психології, наявність фахових видань категорії “А” і “Б”, досвід організації конференцій, відповідність освітніх компонентів напрямом досліджень здобувачів, як і їх участь у наукових об'єднаннях, забезпеченість можливості їх участі у зарубіжних конференціях, практика участі у вітчизняних та міжнародних дослідницьких і навчальних проектах, наявність досвіду створення разових спеціалізованих рад із захисту дисертацій також віднесено до сильних сторін ОНП та ЗВО. Реалізація освітньої діяльності за ОНП загалом забезпечена необхідною документацією, якісною матеріально-технічною базою, кваліфікованим науково-педагогічним персоналом. Загалом, у межах ОНП створено освітній простір, який задовольняє вимоги та потреби здобувачів і НПП, що залучені до навчання та викладання на ОНП й забезпечує повноцінну і якісну підготовку здобувачів до дослідницької та викладацької діяльності майбутніх науковців та фахівців закладів вищої освіти.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

У ОНП “Психологія особистості: генеза, здоров'я, безпека” практика залучення стейкгольдерів до обговорення структури і змісту ОНП знаходиться на етапі формування, тому ЕГ рекомендує вдосконалити і систематизувати систему обговорення структури та змісту ОНП, як і відповідну анкету, яку ЕГ рекомендує вдосконалити шляхом передбачення можливостей надання пропозицій щодо формулювання компетентностей та результатів навчання здобувачами та роботодавцями. Щодо структурних слабких сторін, то виявлено обмеженість системи формування індивідуальної освітньої траєкторії у контексті вибіркових ОК, яка положенням хоч і передбачає вибір ОК з інших ОП, але практична складова даного алгоритму не прозора: у анкеті присутні тільки ОК із цієї ОНП та передбачено вибір одного ОК із магістерської програми. У зв'язку із цим ЕГ рекомендує розширити можливості обрання більше

одного ОК із магістерської програми, розширити перелік фахових ОК для вибору, оперувати широким набором ОК включно з ОК інших освітніх рівнів. Щодо змістових слабких сторін, то ЕГ зафіксувала обмежену представленість власних розробок у змісті та списку рекомендованої літератури силабусів й недостатню чіткість інформації щодо критеріїв оцінювання за різними видами робіт, що наведена у силабусах ОК. ЕГ вважає за доцільне рекомендувати оновити зміст силабусів на основі найновіших наукових публікацій, у тому числі – авторських та деталізувати опис системи поточного оцінювання знань здобувачів шляхом конкретизації критеріїв оцінювання за різними видами робіт, із фокусом на індивідуальних завданнях і самостійній роботі. В розглянутих ЕГ опитувальниках зафіксовано узагальненість запитань анкет, які одночасно охоплюють велику кількість аспектів освітнього середовища що знижує зручність обробки, інформативність отриманих результатів та їх врахування внутрішньою системою забезпечення якості освіти. ЕГ рекомендує тематично розділити опитувальники, наприклад: щодо структури і змісту ОНП, процедур контрольних заходів; щодо рівня задоволеності компетентностями, методами навчання і викладання за ОК та фаховим рівнем викладачів, щодо задоволеності освітнім середовищем, організаційною, освітньою соціальною підтримкою, щодо конфліктних ситуацій та політик, академічної доброчесності у ЗВО тощо. Задля забезпечення повноцінного функціонування ще одного джерела інформації стосовно змісту ОНП, ЕГ рекомендує удосконалити систему обговорення проєктів ОНП так, щоб відвідувачі вебсайту могли бачити пропозиції і відгуки, які надходять від інших стейкхолдерів і обговорювати їх онлайн. Враховуючи потужні міжнародні зв'язки закладу академічна мобільність здобувачів залишається обмеженою, ЕГ рекомендує запровадити дієві програми академічної мобільності у перспективі подальшого розвитку ОНП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Освітня програма “Психологія особистості: генеза, здоров'я, безпека” [<https://cutt.ly/YRVe9IQ>] має чітко сформульовану мету, яка полягає у підготовці висококваліфікованих конкурентоспроможних науковців за спеціальністю психологія, спрямованих на вирішення фундаментальних проблем психогенези, психічного здоров'я та психологічної безпеки особистості, а також здатних проводити самостійну наукову та дослідницьку роботу, що узгоджується зі “Стратегією розвитку” [<https://cutt.ly/fRVuRsK>], де зазначено, що університет формує високоосвічену, національно свідому, чесну, небайдужу, творчу особистість, яка здатна незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку демократичного суспільства та “Програмою реалізації стратегії” [<https://cutt.ly/QRVuMqT>], де зазначено визначення оптимізації управлінських процесів, необхідних виважених структурних змін, широке залучення членів університетської спільноти до прийняття управлінських рішень та їх впровадження у Волинському національному університеті імені Лесі Українки.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОНП та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій і потреб стейкхолдерів, що підтверджено на зустрічі з роботодавцями. Так, Пріб Гліб Анатолійович (доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри психології Інституту підготовки кадрів Державної служби зайнятості України) та Родіна Наталія Володимирівна (доктор психологічних наук, професор, завідувачка кафедри диференціальної та спеціальної психології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова) підкреслювали довготривалу та плідну співпрацю між ЗВО та, зокрема, за даною ОНП, яка охоплює їх пропозиції щодо унікальності, акцентували увагу на новітніх досягненнях у сфері сучасної психологічної науки, що відображено у освітніх компонентах циклу професійної підготовки. Каламаж Руслана Володимирівна, доктор психологічних наук, професор, голова спеціалізованої вченої ради Д48.125.03 Національного університету “Острозька академія” під час зустрічі підтвердила, що роботодавці отримували онлайн-опитування та вносили свої пропозиції, які були винесені на обговорення під час засідань кафедр та круглих столів. Здобувачі вносять свої пропозиції щодо змісту ОНП на засіданнях кафедр факультету психології та за допомогою опитування [<https://cutt.ly/ARV1AXk>]. Для роботодавців розроблено окрему анкету [<https://bit.ly/3pQVez6>]. Однак жодна анкета не передбачає запитань стосовно цілей, компетентностей чи формулювань результатів навчання. Зазначене є недоліком у системі збору і врахування інформації стосовно ЗК, СК, ПРН, оскільки обмежує можливості впливу стейкхолдерів на цілі освітньої програми та програмні результати навчання, знижуючи потенціал розвитку ОНП. Застосовувані практики на ОНП спрямовані в

основному на зміну ОК, їх назв чи вдосконалення змісту, кредитного навантаження. Таким чином, ЕГ рекомендує суттєво розширити практики взаємодії зі стейкхолдерами шляхом уможливлення їх більш суттєвого впливу на цілі освітньої програми та програмні результати навчання, які передбачені ОНП. На зустрічі із студентським самоврядуванням було підтверджено можливість їх обговорювати на відповідних радах та вносити пропозиції щодо удосконалення освітнього процесу, однак спілкуючись із представниками на фокус-групі, факти обговорень освітніх програм органами студентського самоврядування запрошені учасники не пригадали. Це зумовлює рекомендацію ЕГ щодо популяризації серед студентського самоврядування можливості їх впливу на освітні програми закладу.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Під час зустрічі з гарантом ОНП було підтверджено, що при формулюванні цілей і програмних результатів навчання ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю 053 Психологія ОНП “Психологія особистості: генеза, здоров’я, безпека” галузевий контекст врахований шляхом визначення тематики науково-дослідних робіт здобувачів: усі теми пов’язані з психологічною проблематикою наукових шкіл викладачів факультету, емпіричні дослідження дисертаційних проєктів охоплюють Волинський регіон і відповідають напрямам Волинської школи психології. Цілі і зміст ОНП узгоджуються з тенденціями ринку праці, про що зазначено на зустрічі з роботодавцями. Регіональний контент враховано шляхом вивчення інтересів та побажань стейкхолдерів. Крім того, Волинський національний університет імені Лесі Українки є єдиним ЗВО в регіоні, який забезпечує підготовку науково-педагогічного персоналу для ЗВО Волинської області. У Волинському регіоні знаходяться заклади вищої та спеціальної освіти, психологічні, психоконсультаційні та реабілітаційні центри, які потребують сучасних фахівців з психології. Також гарант ОНП зазначила, що аналогічних вітчизняних програм на момент створення ОНП “Психологія особистості: генеза, здоров’я, безпека” підготовки доктора філософії за спеціальністю 053 Психологія не було. Тому, спираючись на власний багаторічний досвід підготовки кандидатів психологічних наук, а також досвід таких університетів та наукових установ, як Інститут психології імені Г.С. Костюка, КНУ імені Тараса Шевченка та інших – було сформульовано загальні та фахові компетентності й розроблено перелік програмних результатів навчання. Також було здійснено аналіз іноземних PhD-програм: запозичено досвід підготовки доктора філософії з психології напряму клінічна психологія (University of Nevada); ОНП у сфері психології здоров’я (North Dakota State University); психології особистості (The University of Texas at Dallas).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітній стандарт за даною спеціальністю відсутній. Водночас аналіз змісту ОНП, змісту ОК та ПРН дає підстави стверджувати про їх кореляцію з вимогами Національної рамки кваліфікацій для відповідного 8-го кваліфікаційного рівня. Експертною групою проаналізовано ПРН та встановлено відповідність вимог рамки кваліфікацій запланованим результатам навчання. Зокрема, вимоги 8-го рівня НРК щодо знань втілюються у таких результатах навчання, як: “виокремлювати та систематизувати значущі проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження” (ПР2), “знати та переосмислювати існуючі та/або створювати нові теоретичні моделі та психологічні підходи до аналізу й інтерпретації одержаних результатів наукового дослідження з використанням надійних та валідних методів” (ПР3), “узагальнювати результати власних наукових досліджень у формі наукових звітів різних форм (тез, статей, доповідей, презентацій), оцінювати здобутки та визначати й аргументувати перспективи власної наукової та практичної діяльності” (ПР6). Такі ПРН, як “здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, здобувши мовні компетенції, достатні для вільного представлення науковій спільноті результатів наукових досліджень, демонструвати навички наукової комунікації державною й іноземними мовами в усній і письмовій формі” (ПР1), “розуміти мету професійного й особистісного розвитку, оцінювати власні потенційні можливості та обрані способи та шляхи розв’язання поставлених завдань, виявляти прагнення до підвищення професійної кваліфікації” (ПР4), “вміти предметно взаємодіяти із широкою науковою спільнотою та громадськістю з проблематики дослідження, а також організувати і спрямовувати діяльність людей для здійснення інноваційних комплексних проєктів регіонального та державного значення” (ПР8) дають змогу вільного спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому, також використання академічної української та англійської мови у професійній діяльності та дослідженнях.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Регулярне обговорення змісту ОНП на засіданнях кафедри; урахування тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, а також досвіду аналогічних освітніх програм.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недосконала практика залучення представників стейкгоल्дерів (здобувачів, роботодавців) до обговорення ОНП. Рекомендації: вдосконалити політики взаємодії із стейкгольдерами задля розширення їх можливості впливу на формулювання цілей ОНП, ФК, СК та ПРН та ознайомлювати їх з результатами та впровадженими змінами.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП в цілому відповідає Критерію 1. Зокрема слід відзначити урахування досвіду вітчизняних і закордонних програм підготовки аспірантів та зорієнтованість ОНП на запити регіону та її відповідність традиціям і напрямам Волинської школи психології, що підкреслює її регіональну особливість та унікальність. Враховуючи фактичну можливість стейкгоल्дерів та підтвержені факти впливу і модифікації освітньої програми, у якості недоліків ЕҒ визначила недосконалість механізмів впливу стейкгоल्дерів саме на цілі ОНП, компетентності та програмні результати навчання, а також слабку активність органів студентського самоврядування щодо вдосконалення освітніх програм. Однак зазначені недоліки не є суттєвими й можуть бути усунені шляхом удосконалення анкет опитування стейкгоल्дерів стосовно структури ОНП у робочому порядку.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

На основі аналізу освітньої програми “Психологія особистості: генеза, здоров’я, безпека” визначено: освітня складова ОНП [<https://cutt.ly/3RCMrmt>] – 60 кредитів, з яких на дисципліни вільного вибору студентів припадає 15 кредитів (25% освітньої складової), що відповідає встановленим вимогам законодавства. Навчання на ОНП складає 4 роки. Обов’язкові навчальні дисципліни представлені циклом загальної підготовки (20 кредитів), циклом професійної підготовки (25 кредитів). Освітню складову ОНП представлено компонентами, орієнтованими на: здобуття глибинних знань зі спеціальності – 14 кредитів; оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями – 15 кредитів; здобуття мовних компетентностей – 13 кредитів; підготовку до науково-педагогічної діяльності (педагогічна практика) – 6 кредитів. Також визначено компоненти, призначені для набуття універсальних навичок дослідника. Обсяг окремих освітніх компонентів та загалом ОНП відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та внутрішнім нормативним документам ЗВО. Навчання на ОНП здійснюється з урахуванням запитів ринку праці. Загалом ЕҒ констатує відповідність структури ОНП, її складових та ОК вимогам Постанови КМУ №261 від 23 березня 2016 р, у частині необхідного обсягу кредитів для підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Визначено, що зміст ОНП чітко структуровано [<https://cutt.ly/lRCMiKT>]. У обов’язковій частині представлено 9 ОК, які об’єднані у цикл загальної та професійної підготовки, разом – 45 кредитів. Серед вибіркової дисципліни запропоновано ОК загальним обсягом 15 кредитів. У ОНП ОК відповідають дисциплінам навчального плану. Структурно-логічна схема (пункт 2.2 ОНП) обґрунтовує та демонструє порядок і взаємозв’язок вивчення ОК програми, проте включає і вибіркові дисципліни, пререквізитами для яких виступають два обов’язкові ОК “Психологія безпеки особистості” та “Психологія здоров’я особистості”, що не відповідає логіці розгортання ОНП у часі та ОК, запропонованим на вибір. На сайті факультету психології [<https://cutt.ly/lRCMsvc>] розміщено інформаційні матеріали за ОНП. Аналіз інформаційних матеріалів ОК дав можливість дійти висновків про логічність взаємозв’язку освітніх компонентів, які включені до ОНП. Послідовність і зміст обов’язкових дисциплін у повному обсязі дозволяють досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Логічно представлені у

структурі ОНП ОК “Іноземна мова” та ОК “Основи когнітивної науки” англійською мовою, що підкреслюють підготовку до включення здобувачів у всевітнє наукове середовище. Кожен програмний результат навчання охоплено змістом програми.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз ОК, компетентностей та програмних результатів навчання дав можливість зробити висновки, що всі обов'язкові компоненти відповідають спеціальності 053 “Психологія”. Цикл професійної підготовки містить такі ОК, як: “Психогенеза особистості в нормі та девіації”, “Основи когнітивної науки”, “Психологія безпеки особистості”, “Психологія здоров'я особистості”. Ці ОК безпосередньо відповідають предметній області психології. Наявний цикл загальної підготовки, який включає такі ОК, як: “Іноземна мова”, “Академічна доброчесність та наукова етика”, “Філософія та методологія науки”, “Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності” мають на меті розвинути універсальні навички дослідника у розрізі психології. Комплексно із педагогічною практикою вони забезпечують науковий, і психолого-педагогічний компоненти підготовки. Відповідність змісту ОНП предметній області спеціальності було визначено і в методичному інструментарії дисциплін, наприклад, в “Методичних вказівках до виконання самостійної роботи з дисципліни “Психологія безпеки особистості” (укладач Лазорко О.Ф.), де акцент здійснено на розширенні компетентностей та формування визначених у ОНП програмних результатів навчання. Відповідність предметній області спеціальності “Психологія” також визначається у фахових компетентностях та програмних результатах навчання, зазначених в ОНП, наприклад: ФК2. “Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та/або практичної значущості”, ФК4. “Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології, а також надавати психологічну допомогу окремим особам, групам та організаціям”, ПР2. “Виокремлювати та систематизувати значущі проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження” та ін. Орієнтовні напрями наукових досліджень визначені в змісті ОНП: “Теоретико-методологічні основи психогенези особистості”, “Ревіталізація психогенези депривованої особистості”, “Психічне здоров'я та емоційний дистрес у контексті клінічної психолінгвістики” та ін. Таким чином, у результаті вивчення навчальних планів, силабусів, програми практики, тем дисертаційних робіт, ЕГ встановлено відповідність змісту ОНП визначеній для неї спеціальності 053 “Психологія”.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти здійснюється на основі “Положення про підготовку докторів філософії у ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/5RCMh4s>] та “Положення про вивчення вибіркових дисциплін в аспірантурі та поза аспірантурою Волинського національного університету імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/mRCMxpK>]. Загальний обсяг вибіркових дисциплін за ОНП становить не менше 25 %, а саме – 15 кредитів, що відповідає Закону України “Про вищу освіту”. З каталогу вибіркових дисциплін, зокрема, серед дисциплін: “Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами”, “Академічна риторика”, “Реєстрація прав інтелектуальної власності”, “Аналіз даних”, “Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях”, “Бізнес-моделювання наукових досліджень”, “Промоція наукового продукту та управління проектами”, “Технології інтерактивного навчання”, “Методологія та організація наукових досліджень”, “Конструктивна психологія життя”, “Медіа-безпека особистості”, “Психологічний супровід осіб групи ризику”, “Психологія прокрастинації”, “Тематичний курс магістерської програми” кожен здобувач обирає 5 ОК, загальним обсягом 15 кредитів. Для каталогу інформацію готує деканат інституту (факультету) і передає її у відділ аспірантури та докторантури до 20 листопада поточного н.р. Каталог розміщується на веб сторінці відділу аспірантури та докторантури до 01 грудня у поточному навчальному році [<https://cutt.ly/ORBGUSk>], однак містить 6 можливих вибіркових ОК, а не 5; для дисциплін 1-3 запропоновано по три варіанти ОК для вибору, для дисциплін 4-5 - по два. Додатково пропонується обрати одну дисципліну із магістерської програми. На думку ЕГ дана практика може бути вдосконалена й рекомендує запропонувати більшу варіативність вибору ОК, а також розширити можливості вибору ОК з інших освітніх рівнів не обмежуючи лише однією дисципліною із програми магістратури. Інформування здобувачів вищої освіти щодо вибіркових дисциплін забезпечується завдяки таким документам як: робоча програма дисципліни/ силабус, каталог вибіркових дисциплін. У перші два місяці навчання, з моменту зарахування, аспіранти обирають вибіркові дисципліни, підкріплюючи свій вибір письмовою заявою. Силабуси вибіркових дисциплін розміщено на сайті факультету психології [<https://cutt.ly/ERCMM5d>] для ознайомлення зі здобувачами вищої освіти. За результатами спілкування на фокус-групах зі здобувачами вищої освіти, науково-педагогічними працівниками члени експертної групи пересвідчилися, що процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти є прозорою. За результатами обговорення з учасниками фокус груп, зокрема, зі здобувачами вищої освіти, з'ясовано, що здобувачі достатньо поінформовані про зміст вибіркових дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Експертною групою з'ясовано, що до ОНП включено педагогічну практику, яка реалізується згідно “Положення про педагогічну практику аспірантів у ВНУ ім. Лесі Українки” [https://cutt.ly/JRCMOd1]. На сайті факультету психології [https://cutt.ly/8RCMSuS] здобувачі вищої освіти можуть ознайомитися із силабусом педагогічної практики, яка є обов'язковим компонентом ОНП, що в повній мірі забезпечує формування компетентностей щодо організації освітнього процесу вищої школи. Визначено відповідно матриці, що ОК 2.5. Педагогічна практика формує ПРН 3, ПРН 4, ПРН 6, ПРН 8, що свідчить про відповідність освітнього компоненту заявленим ПРН. Під час зустрічі експертної групи зі здобувачами вищої освіти, академічним персоналом було встановлено, що педагогічна практика відбувається на базі ВНУ імені Лесі Українки, але також може здійснюватися на базах закладів вищої освіти з якими укладено договори про співпрацю. Це свідчить про відсутність обмежень під час вибору баз для проходження практик і є позитивною практикою. Окрім цього, аналіз ОК ОНП дозволив визначити, що всі освітні компоненти ОП є практично орієнтованими, сприяють формуванню фахових компетентностей, практичних навичок. Наприклад, ОК 1.1. Іноземна мова з циклу загальної підготовки забезпечує ФК 1, ФК 4, ФК 5, ФК 7, ФК 9, та формує ПРН 1, ПРН 6, ПРН 7, ПРН 8; ОК 2.4. Психологія здоров'я особистості з циклу професійної підготовки забезпечує ФК 2, ФК 3, ФК 4, ФК 7, ФК 9, та формує ПРН 3, ПРН 4, ПРН 5, ПРН 7.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Визначено, що формування соціальних навичок забезпечується такими ОК ОНП: ОК 1.1. Іноземна мова, ОК 1.2. Академічна доброчесність та наукова етика, ОК 1.3. Філософія та методологія науки, ОК 1.4. Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності, ОК 2.5. Педагогічна практика. Вибіркові компоненти також можуть забезпечувати формування соціальних навичок. На основі аналізу силабусів освітніх компонент, спілкування зі здобувачами вищої освіти, академічним персоналом експертною групою виявлено, що серед соціальних навичок на ОНП формуються у більшій мірі комунікативність, вміння співпрацювати у колективі, здатність до критичного та аналітичного мислення, мультикультурності, лідерства, уміння представляти результати власних наукових досліджень, здатність до саморозвитку тощо. За результатами спілкування експертної групи з представниками студентського самоврядування з'ясовано, що студентським самоврядуванням організовуються заходи, що сприяють формуванню та розвитку соціальних навичок. Зокрема комунікативності, вмінню працювати в команді, тактовності та ін. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти та НПП було підтверджено, що навички лідерства, вміння брати на себе відповідальність і працювати в критичних умовах, працювати в команді, адаптивності та інші, формуються протягом опанування освітніх компонентів ОНП, а також під час активної участі у круглих столах, наукових семінарах, конференціях.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

-

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Визначено, що кредити ЄКТС ОК варіюють у межах дисциплін у ОНП, зокрема, ОК 1.1. Іноземна мова – 8 кредитів (максимум), тоді як ОК 1.4 Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності – 3 кредити (мінімум) з циклу обов'язкових навчальних дисциплін. З'ясовано, що обсяг самостійної роботи не перевищує 60% від загального обсягу годин з дисциплін. Визначено, що на ОНП лабораторні заняття не передбачено. Виявлено, що розподіл між лекціями та практичними, семінарськими на різних ОК здійснюється по різному. Наприклад, ОК 1.1. Іноземна мова: лекцій 24/12, практичних 168/84, ОК 2.4 Психологія здоров'я особистості: лекцій 44/22, семінарських 20/10 і визначається розробниками із погодженням із навчальним відділом. Експертною групою, на основі спілкування зі здобувачами вищої освіти, встановлено, що потреби здобувачів щодо необхідних обсягів самостійної роботи з опанування дисциплін враховуються. Здобувачі загалом задоволені наявним розподілом.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

З'ясовано, що підготовка здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня за дуальною формою освіти не здійснювалася.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Освітні компоненти відповідають предметній галузі визначеної для неї спеціальності 053 "Психологія"; здійснюється цілеспрямоване навчання академічній доброчесності та науковій етиці окремо визначеним ОК; послідовність і зміст обов'язкових дисциплін у повному обсязі дозволяють досягти заявленої мети та програмних результатів навчання; викладання ОК "Основи когнітивної науки" англійською мовою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У структурно-логічній схемі ОНП представлено вибіркові компоненти пререквізитами для яких виступають два обов'язкові ОК "Психологія безпеки особистості" та "Психологія здоров'я особистості", що не відповідає логіці розгортання ОНП у часі та ОК, запропонованим на вибір; недосконалі практики формування індивідуальної освітньої траєкторії у контексті вибірових ОК. Рекомендації: виключити зі структурно-логічної схеми вибіркові ОК; вдосконалити практики вибору дисциплін, розглянути можливість розширення можливостей обрання більше одного ОК із магістерської програми та розширити перелік фахових ОК для вибору, оперувати широким набором ОК включно з ОК інших освітніх рівнів.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня складова ОНП "Психологія особистості: генеза, здоров'я, безпека" третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти відповідає встановленим вимогам законодавства. Зміст ОНП має чітко визначену структуру, а ОК включені до освітньої програми дозволяють досягти програмних результатів навчання. Зміст ОНП відповідає предметній галузі визначеної для неї спеціальності. У закладі вищої освіти в цілому реалізовано право на вільну освітню траєкторію, проте структурно-логічна схема у ОНП потребує вдосконалення. ЕГ також запропонувала розглянути можливість розширення можливостей здобувачів щодо варіантів вибору ОК. Експертна група вважає, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою в цілому відповідають Критерію 2 з недоліками, які є несуттєвими, технічними та не здійснюють негативного впливу на якість.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Вільний доступ до ОНП передбачено на сайті університету [<https://cutt.ly/YRVe9IQ>]. Також на сайті у розділі "Аспірантура" [<https://cutt.ly/kRV2ChK>] можна побачити актуальну інформацію щодо "Правил прийому до аспірантури та докторантури ВНУ імені Лесі Українки", обсяги підготовки науково-педагогічних кадрів через аспірантуру за рахунок бюджетного фінансування за поточний рік, а також програми вступних іспитів до аспірантури. Конкурсний відбір проводиться відповідно до "Правил прийому навчання до аспірантури" [<https://cutt.ly/WRV21V8>] на основі освітнього ступеня магістра (ОКР спеціаліста) за результатами вступних випробувань. Правила є доступними і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень. Їхній аналіз свідчить про можливість вступу до аспірантури за об'єктивними критеріями відбору: два іспити (іноземна мова та спеціальність). Слід зазначити, що вступник, який підтвердив свій рівень знання англійської мови дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня); німецької мови - дійсним сертифікатом TestDaF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня); французької мови - дійсним сертифікатом тесту DELF або DALF (не нижче рівня B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти чи аналогічного рівня), звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови, а зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом. Під час зустрічей зі здобувачами було встановлено, що таких випадків складання іспиту для вступу на дану ОНП поки не було.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому передбачають, крім іспиту з іноземної мови, складання іспиту зі спеціальності. В основу програми [https://cutt.ly/rRV95vZ] покладено розділи дисциплін загальної, вікової, соціальної, педагогічної, експериментальної психології та психодіагностики, необхідні абітурієнтам для вступу до аспірантури за спеціальністю 053 “Психологія” ОНП “Психологія особистості: генеза, здоров’я, безпека”. Аналіз запитань свідчить про їхню відповідність ОНП, під час іспиту оцінюються компетенції загальні та фахові. Оцінювання відповідей на вступних іспитах відбувається за 5-бальною шкалою. Вступника допускають до участі в конкурсному відборі, якщо кількість балів з вступного випробування складає не менше 3 за 5-бальною шкалою. Результати вступних іспитів оголошують вступникам у день складання. Слід зазначити, що списки основної літератури містять не оновлені джерела, переважно старші 10-річної й більше давності, що є недоліком і зумовлює рекомендацію ЕГ щодо оновлення списку рекомендованих джерел.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

“Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки” [https://cutt.ly/KRV3N1C] та “Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу Волинського національного університету імені Лесі Українки” [https://cutt.ly/XRV81u] визнаються результати академічної мобільності. Зокрема, на зустрічі з керівництвом, була підтверджена можливість здобувачам навчатися в інших освітніх установах з перезарахуванням частини дисциплін (кредитів) - за умов наявності угод. Експертною групою проаналізовано вищезазначені Положення, де передбачено, що у межах навчального плану ОНП можуть визнаватися отримані аспірантом в інших ЗВО (наукових установах), як українських, так і закордонних. Результати навчання з однієї чи декількох навчальних дисциплін зараховуються у кредитах (ЄКТС). Рекомендована кількість кредитів, які мають бути отримані студентом під час навчання у програмі кредитної мобільності, становить 30 кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС) за семестр або 60 кредитів ЄКТС за рік, чи відповідна їм кількість кредитів інших країн, якщо інше не передбачене відповідними договорами чи умовами програми. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва зі ЗВО партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ECTS або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків студентів, прийнятої у країні ЗВО-партнера, якщо в ній не передбачено використання ECTS.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На зустрічі з керівництвом і гарантом була підтверджена можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. П. 3.1 “Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки” [https://cutt.ly/KRV3N1C] передбачає визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та є підтвердженням того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених конкретною ОНП. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) навчальної дисципліни. П. 4. передбачає порядок, процедуру та етапи визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті. За час реалізації ОНП випадків визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, не було, що свідчить про обмеженість досвіду здобуття здобувачами неформальної освіти. ЕГ рекомендує впроваджувати заходи популяризації неформальної та інформальної освіти (очні семінари / онлайн вебінари, спільні заходи із органами студентського самоврядування, інформування за допомогою інтернет-каналів зв'язку, сприяти отриманню досвіду здобувачів у неформальній / інформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому на навчання до аспірантури є чітким та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень; інформація щодо вступу на навчання, правил прийому, програми вступних іспитів оприлюднена у відкритому доступі та враховує усі аспекти прозорої процедури вступу на дану ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Обмеженість досвіду здобуття здобувачами неформальної освіти; програма вступного випробування містить застарілі джерела. Рекомендації: впроваджувати заходи популяризації неформальної та інформальної освіти (очні семінари / онлайн вебінари, спільні заходи із органами студентського самоврядування, інформування за допомогою інтернет-каналів зв'язку (вебсайт, соціальні мережі); оновити програму вступного іспиту.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОНП в цілому відповідає Критерію 3. В університеті запроваджені прозорі, чіткі та недискримінаційні правила прийому до аспірантури, програма вступних іспитів відповідає спеціальності та ОНП, унормоване визнання результатів академічної мобільності та неформальної освіти. Вирішальним при оцінюванні даного критерію відіграла наявність застарілих джерел у списку рекомендованої літератури. Зазначена слабка сторона не здійснює негативного впливу на якість, чим і обумовлена оцінка В за цим критерієм.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання сприяють ефективному формуванню ПРН. Наприклад, вивчення ОК 2.3 Психологія безпеки особистості передбачає використання лекцій, дискусій, роботи в малих групах, індивідуальної роботи, розв'язування кейсів, підготовку есе. Такі форми та методи забезпечують ПРН 2, ПРН 3, ПРН 4, ПРН 8., сприяють підготовці висококваліфікованих, затребуваних на ринку праці психологів-науковців, які володіють компетентностями, що зорієнтовані на успішну реалізацію наукових досліджень стосовно проблем психологічної безпеки особистості. На основі аналізу таблиці 3. "Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання", відомостей про самооцінювання ОНП та обговорення з фокус-групами академічного персоналу і здобувачів вищої освіти основних форм та методів навчання і викладання ЕГ з'ясувала, що освітній процес на ОНП здійснюється у формах лекцій, практичних і семінарських занять; практикується використання інтерактивних методів навчання, зокрема, рольових та ділових ігор, розв'язання кейсів, використання круглих столів, дискусій, командного навчання тощо. Під час спілкування з фокус-групами здобувачів вищої освіти та науково-педагогічними працівниками було з'ясовано, що для врахування думки щодо задоволеності аспірантів методами, формами навчання здійснюється опитування здобувачів. Зокрема, на сайті факультету психології розміщено опитувальник для здобувачів вищої освіти рівня PhD, які навчаються за ОНП "Психологія особистості: генеза, безпека, здоров'я" [<https://cutt.ly/pRC1qrC>]. На сайті ЗВО [<https://vnu.edu.ua/uk>] результати відповідей здобувачів освіти на питання "Як Ви оцінюєте рівень освіти, який отримуєте у ВНЗ?" Дуже високий - 22%, загалом достатньо високий - 37%, середній - 29%, загалом низький -6%, дуже низький - 5%. Це свідчить про задоволеність переважної більшості здобувачів різних рівнів, в тому числі й аспірантів, якістю освітнього процесу закладу. Учасники фокус-груп студентського самоврядування, здобувачі вищої освіти підтвердили підтримку академічної свободи всіма учасниками освітнього процесу. Також відмітили сприятливу психологічно комфортну атмосферу освітнього середовища, що підкреслює відповідність ОНП вимогам студентоцентрованого підходу й зазначили про відкритість адміністрації ЗВО для здобувачів вищої освіти всіх рівнів.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті факультету психології [<https://cutt.ly/IRClhF>] у загальному доступі розміщено силабуси дисциплін, де надається чітка і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. З відомостей наданих гарантом освітньої програми Лазорко О.В. методичні розробки щодо самостійної роботи аспірантів; посилання на курси, розміщені на платформі Microsoft Teams. Наприклад, Академічна доброчесність і наукова етика: денна форма - [<https://cutt.ly/xRC1aAc>]. Під час обговорень зі здобувачами було з'ясовано, що всім учасникам освітнього процесу своєчасно і зрозуміло надається інформація про ОК, їх зміст на початку вивчення навчальної дисципліни. Однак силабуси оперують як компетентностями, результатами навчання, так і застарілими формулюваннями формату знати/вміти, а також не артикулюють соціальні навички, які передбачається опанувати на тій чи іншій ОК. ЕГ рекомендує у силабусах оперувати

компетентностями, результатами навчання, а також артикулювати соціальні навички, які здобувачі можуть здобути вивчаючи ту чи іншу дисципліну.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час спілкування зі здобувачами вищої освіти експертна група з'ясувала, що поєднання навчання і досліджень забезпечується завдяки активному залученню аспірантів до підготовки та публікації наукових праць, активній участі у конференціях. Зокрема, участі у щорічній Міжнародній науково-практичній конференції здобувачів і аспірантів "Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень", фестивалі науки в університеті, психологічному фестивалі на озері Світязь, міжнародних конференціях "Сучасні підходи до інтеграції та соціалізації дітей з особливими потребами", "Особистість і суспільство: методологія та практика сучасної психології" та ін. Підготовка здобувачів вищої освіти на ОНП здійснюється з урахуванням напрямів наукових досліджень науково-педагогічних працівників факультету, наприклад Г.О. викладає ОК, що відповідають науковій тематиці кафедри вікової та педагогічної психології, Лазорко О.В. – темі наукової школи "Життєвий та професійний шлях особистості". Під час вивчення ОК у освітньому процесі використовуються дослідницькі методи. Наприклад, ОК 1.2. Академічна доброчесність та наукова етика, ОК 2.4. Психологія здоров'я особистості серед форм і методів, які використовуються під час навчання, передбачають розв'язання кейсів, самостійну/індивідуальну роботу, що активізує дослідницьку діяльність аспірантів. ОК 2.1. Психогенеза особистості в нормі та девіації передбачає індивідуальні завдання, презентації, виступи на конференціях, що сприяють активній дослідницькій діяльності. ОК 2.5 Педагогічна практика передбачає самостійну роботу з науковою та методичною літературою, проектування аудиторних занять з урахуванням досягнень психологічної та педагогічної науки. За результатами зустрічей на фокус-групах з науковими керівниками, роботодавцями експертна група дійшла висновку, що гарант ОНП забезпечує активну співпрацю зі стейкхолдерами. Це сприяє розширенню можливостей аспірантів під час підготовки наукових досліджень. Учасники освітнього процесу ОНП брали участь у госпдоговірній темі "Формування стресостійкості та профілактика емоційного вигорання у фахівців служби зайнятості" в межах дії договору з Волинським обласним центром зайнятості (2019), залучалися до виконання науково-дослідної роботи за темою "Психологічна допомога учасникам АТО та їх сім'ям" (2016-2017), держбюджетної теми "Когнітивно-поведінкові та психолінгвістичні стратегії подолання психічної травматизації особистості" (2017). За результатами спілкування на фокус-групах НПП розповіли про участь у проєктах. Наприклад, "Зміцнення психічного здоров'я студентів та учнів в умовах вимушеної соціальної ізоляції під час пандемії" (ЄС, Британська Рада в Україні, 2021), та ін. Тож на основі спілкування на фокус-групах, аналізу даних сайту університету, факультету та кафедр можна зробити висновок, що під час реалізації ОНП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми забезпечується поєднання навчання і досліджень.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Для підтвердження відповідності ОНП даному підкритерію ЕГ було проаналізовано наявні навчально-методичні матеріали за ОК, табл. 2 "Відомості про викладачів", наукові дослідження науково-педагогічних працівників, що беруть участь у забезпеченні освітнього процесу на ОНП. ЕГ було проаналізовано силабуси за навчальним планом 2018 та 2020 років, ОНП за 2018 та 2020 рр., які знаходяться у відкритому доступі, на сайті факультету психології [<https://cutt.ly/uRC1zCN>]. У деяких силабусах переважає застаріла література. Наприклад, відсутні джерела за останні п'ять років за ОК "Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності", та деякі інші. ЕГ також звернула увагу на слабку представленість власних наукових і науково-методичних досліджень у списку рекомендованої літератури у більшості силабусів попри високу публікаційну активність викладачів. Однак слід відзначити за позитивне, що НПП кафедри при оновленні ОК враховують компетентності, котрі були сформовані у ході стажування, підвищення кваліфікації на всеукраїнському та міжнародному рівні. ЕГ установила факти врахування рекомендацій аспірантів та роботодавців, що було підтверджено у ході бесіди зі стейкхолдерами та здобувачами вищої освіти. Зміст освітніх компонентів ОНП оновлюється завдяки постійній участі науково-педагогічних працівників кафедр факультету психології в тренінгах, вебінарах, симпозіумах, конференціях. Оновлення ОК відбувається шляхом урахування рекомендацій стейкхолдерів та обговорень науково-педагогічними працівниками на засіданнях кафедр. Наприклад, навчання проф. Засєкіної Л.В. на магістерській програмі "Основи клінічної психології" Університету Англія Раскін (Кембридж, Велика Британія) сприяло створенню англomовного ОК "Основи когнітивної науки". Доц. Мушкевич М.І. пройшла курс базової навчальної програми з позитивної психотерапії (Вісбаденська академія психотерапії, Німеччина), що сприяло оновленню змісту ОК "Психологія здоров'я особистості".

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Науково-педагогічні працівники ОНП постійно проходять міжнародні стажування і сертифікатні програми підвищення кваліфікації. Наприклад, д.психол.н, проф. Вірна Ж.П. пройшла стажування за програмою "Психоаналітично орієнтована терапія: моделі, клінічна діагностика, планування, оцінка ефективності" у Науково-

навчальному інституті професійної супервізії (Шотландія) у 2020 р., д.психол.н, проф. Засєкіна Л.В. протягом 2018-2019 рр. навчалася на магістерській програмі “Основи клінічної психології” Університету Англія Раскін (Велика Британія), д. психол.н, проф. Лазорко О.В. пройшла міжнародне стажування в Університеті економіки у Кракові, Малопольській школі публічного адміністрування (Польща) у 2019 р., д.психол.н, доц. Мушкевич М.І. пройшла Курс базової навчальної програми з позитивної психотерапії (Німеччина) у 2021 р. На фокус-групі здобувачі вищої освіти розповіли, що ЗВО постійно організовує різні заходи з метою надання інформації щодо навчання, стажування в Україні і за кордоном. Здобувачі вищої освіти розповіли, що на поштову скриньку надсилається інформація щодо інтернаціоналізації навчання, з переліком відповідних програм та їх інтернет-посиланнями. Також, питання мобільності регулюються нормативними актами, серед яких: “Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу” [<https://cutt.ly/sRC1TYi>], “Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/xRC1P3Q>], “Положення про наукове стажування аспірантів, докторантів, наукових і науково-педагогічних працівників Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки у провідних вищих навчальних закладах та наукових установах в Україні та за кордоном” [<https://cutt.ly/jRC1HqS>]. Але з бесід зі здобувачами та науково-педагогічними працівниками виявлено, що на сьогодні, в межах ОНП, міжнародна студентська мобільність не здійснюється, що визнається як слабка сторона самим ЗВО і зазначено у відомостях СО. Аналіз сайту університету підкреслює наявність ряду міжнародних партнерів [<https://cutt.ly/uRC1K1b>], що підтверджує широкі можливості зв'язку навчання, викладання та наукових досліджень з інтернаціоналізацією. Гарант та представник відділу міжнародних зв'язків повідомили про активну роботу щодо запровадження програм академічної мобільності для здобувачів даної ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Впроваджений у ЗВО студентоцентрикований підхід забезпечує розгляд кожного учасника освітнього процесу як самостійного суб'єкта, який згідно з власними науковими інтересами і досвіду має можливість розвиватися, розширювати необхідні компетентності завдяки участі у наукових заходах університету, факультету, має широкі можливості долучення здобувачів до функціонування Ради молодих учених, участі у Науковому товаристві аспірантів та студентів, різноманітних гуртках; всі силабуси ОК оприлюднено у відкритому доступі; заклад вищої освіти має досконалі практики поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми залучаючи здобувачів до проектів, бюджетних та госп. договірних тем.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Соціальні навички, які передбачається опанувати на тій чи іншій ОК не артикульовані у силабусах ОК; недостатня представленість власних наукових і науково-методичних досліджень у списку рекомендованої літератури більшості силабусів; наявність застарілих джерел основної та додаткової літератури у змісті силабусів ОК, відсутність у деяких силабусах літературних джерел за останні п'ять років, що знижує можливість щодо врахування змісту освітньої підготовки на основі наукових досліджень останніх років; обмеженість досвіду академічної мобільності здобувачів ОНП “Психологія особистості: генеза, здоров'я, безпека”. Рекомендації: артикульовати соціальні навички, які передбачається опанувати на тій чи іншій ОК у їх силабусах; розширити практику застосування власних наукових і науково-методичних розробок й відобразити їх у списку рекомендованої літератури; оновити джерела основної та додаткової літератури у змісті силабусів ОК; сприяти академічній мобільності здобувачів ОНП “Психологія особистості: генеза, здоров'я, безпека”.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Враховуючи всю цілісність проаналізованих та визначених фактів, їх змісту у межах критерію ЕГ прийшла до висновку про те, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою в цілому відповідають визначеному критерію: визначені у ОНП програмні результати навчання можуть бути досягнуті завдяки використанню різних форм і методів навчання і викладання, що підтверджено не лише аналізом відповідних документів, але й у бесідах зі здобувачами. Реалізується студентоцентрикований підхід, здійснюється побудова освітнього процесу на принципах академічної свободи. Наявні силабуси ОК, з деякими недоліками, проте на достатньому рівні розкривають інформацію щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання. Викладачі та здобувачі здійснюють активну взаємодію на основі сучасних інтернет месенджерів. Зазначені вище недоліки не мають фундаментального характеру, а заклад має можливість для їх швидкого виправлення. Учасники освітнього процесу зацікавлені у вдосконаленні практики анкетувань у закладі вищої освіти. У спілкуванні з освітнім гарантом О.В. Лазорко

з'ясували, що буде здійснено більш чітке структурування опитування, сформовано окремий розділ на сайті, де будуть зібрані всі опитувальники і оприлюднені їх результати. Визначено основні кроки щодо активізації академічної мобільності здобувачів, серед яких посилення вивчення іноземної мови. Таким чином, несуттєвість та наявність реальних можливостей виправити зазначені слабкі сторони у найкоротші терміни визначили рішення ЕГ щодо рівня В за даним критерієм.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Формами контрольних заходів для ОНП “Психологія особистості: генеза, безпека, здоров'я” є поточний та підсумковий контроль згідно “Положення про підготовку докторів філософії у ВНУ імені Лесі Українки [<https://cutt.ly/tRCi8JZ>], “Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів [<https://cutt.ly/ERC16DL>]” “Положення про організацію і проведення поточного і підсумкового контролю у формі комп'ютерного тестування у Волинському національному університеті імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/cRCow6i>]. Форма контрольних заходів та критерії оцінювання визначаються силабусами, що складені на підставі робочого навчального плану та розміщені на сайті факультету психології [<https://cutt.ly/JRCotJw>]. Вивчаючи силабуси ОК ЕГ звернула увагу на узагальненість та недостатню чіткість інформації щодо критеріїв оцінювання за різними видами робіт, які передбачається виконати здобувачу ВО, тому ЕГ рекомендує деталізувати систему поточного оцінювання знань здобувачів шляхом конкретизації критеріїв оцінювання за різними видами робіт у силабусах, зокрема, критеріїв до індивідуальних завдань і самостійної роботи. Під час спілкування на фокус групах здобувачі підкреслили, що НПП на початку вивчення курсу чітко пояснюють форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання. Зазначили, що здобувач може отримати 40 балів протягом поточного контролю за накопичувальною системою у 100-бальній шкалі ЄКТС, та 60 балів протягом підсумкового контролю. Іспит може бути зарахованим, якщо аспірант набирає не менше 75 балів ЄКТС, тоді як залік зараховується, якщо здобувач набирає не менше 60 балів. ЕГ позитивно відмітила, що відбувається опитування здобувачів для розуміння рівня об'єктивності оцінювання їх результатів навчання. Проміжна атестація здійснюється під час заслуховування двічі на рік звітів аспірантів на засіданнях кафедр факультету психології. Результати оцінювання і звіти аспірантів систематично заслуховуються на засіданнях кафедр та враховуються для удосконалення ОНП і освітніх компонентів.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Враховуючи відсутність Стандарту вищої освіти для третього рівня освіти (доктора філософії) за спеціальністю 053 “Психологія” форми атестації здобувачів вищої освіти ОНП відповідають вимогам Постанови КМУ від 06 березня 2019 року № 167 “Про проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії”. Підсумкова атестація здобувачів вищої освіти відбувається шляхом публічного захисту дисертації на засіданні спеціалізованої вченої ради і визначається “Положенням про здобуття наукового ступеня (атестацію) доктора філософії у Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/ORCo0zz>]. Підготовка дисертації виконується відповідно до “Вимог до оформлення дисертації” (наказ МОН від 12.01.2017 № 40). На основі обговорень на фокус групах зі здобувачами вищої освіти та науково-педагогічними працівниками з'ясовано, що всі дисертаційні роботи аспірантів обов'язково проходять перевірку на плагіат з використанням ПЗ Unicheck.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

За результатами обговорень з НПП і здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що у ЗВО наявні зрозумілі контрольні заходи, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів. Зазначені питання регулюються “Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/9RCoggW>]. Експертна група переконалася, що результати оцінювання вчасно доводяться до відома здобувачів вищої освіти. Аспіранти підтвердили, що добре поінформовані з процедурою оскарження результатів оцінювання навчальних досягнень та їх повторного проходження. Терміни контрольних заходів визначаються графіком освітнього процесу та розкладом на семестр, який представлений на сайті факультету психології [<https://cutt.ly/fRCojJh>]. Аспірантів інформують щодо контрольних заходів у перший день освітнього процесу на організаційних зборах. На початку семестру аспіранти отримують робочий навчальний план, а на першому занятті з дисципліни викладач ознайомлює з переліком контрольних заходів та критеріями їх оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не погоджується з результатом підсумкового контролю, при виникненні конфліктної ситуації, згідно заяви здобувача чи НПП, створюється комісія для повторного проходження

контрольного заходу. Спількуючись на фокус-групах з гарантом Лазорко О.В, НПП, здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що конфлікту інтересів та випадків оскарження результатів контрольних заходів і атестації аспірантів на ОНП не було. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується дотриманням ними принципів неупередженості, публічності процесу оцінювання, описі процедури та критеріїв оцінювання у силабусах навчальних дисциплін. Наприклад, підсумковий контроль з освітнього компоненту “Академічна доброчесність та наукова етика” відбувається у формі тестування на базі Центру інформаційних технологій та комп'ютерного тестування відділу технічних засобів навчання. У зв'язку із пандемією та карантинними обмеженнями навчання в ЗВО на ОНП здійснюється відповідно “Тимчасового порядку організації і проведення в дистанційному режимі заліково-екзаменаційної сесії та державної атестації” [<https://cutt.ly/zRCozqa>], “Положення про дистанційне навчання” [<https://cutt.ly/zRCoc1i>].

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО чітко визначено політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких мають дотримуватися всі учасники освітнього процесу на ОНП. Ураховується ряд нормативних положень, а саме: “Кодекс академічної доброчесності” [<https://cutt.ly/zRConC7>], “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників Волинського національного університету імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/9RCoWkL>], “Положення про психологічну роботу у Волинському національному університеті імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/JRCoTV4>]. Наявний “Договір про співпрацю з ТзОВ “АНТИПЛАГІАТ”” [<https://cutt.ly/fRCoIAz>]. Визначено обов'язковість перевірки текстів на академічний плагіат за ПЗ Unicheck усіх дисертацій здобувачів Ph.D. Під час фокус-групи з аспірантами ЕГ з'ясувала, що наукові керівники постійно інформують здобувачів про дотримання положень академічної доброчесності. Всі володіють інформацією щодо порядку здійснення перевірки наукових робіт на плагіат. Було відмічено, що серед заходів популяризації академічної доброчесності є: ознайомлення гарантом та науковими керівниками здобувачів вищої освіти із нормативними документами щодо дотримання академічної доброчесності та відповідальності за виявлення плагіату, включення до ОНП ОК 1.2. “Академічна доброчесність та наукова етика”. Важливим у контексті дотримання академічної доброчесності є обговорення наукового дослідження на засіданнях кафедр, розгляд наукових робіт на наукових семінарах, оприлюднення змісту текстів дисертацій, відгуків офіційних опонентів на сайті закладу вищої освіти, участь у проєкті “Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти” та заході “Тижні академічної доброчесності” тощо. На основі аналізу політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності ЕГ з'ясувала, що в учасників освітнього процесу ОНП сформовано високий рівень культури академічної доброчесності. Це підтверджує факт відсутності випадків академічного плагіату наукових досліджень як здобувачів вищої освіти так і науково-педагогічних працівників. Під час спілкування ЕГ з академічним персоналом було визначено, що група забезпечення ОНП постійно дотримується принципів академічної доброчесності і завжди готова керуватися відповідними нормативними документами.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Визначено чітку та зрозумілу політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких дотримуються всі учасники освітнього процесу ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Недостатня чіткість інформації щодо критеріїв оцінювання за різними видами робіт, що наведена у силабусах ОК. Рекомендації: деталізувати систему поточного оцінювання знань здобувачів шляхом конкретизації критеріїв оцінювання за різними видами робіт у силабусах, зокрема, індивідуальних завдань і самостійної роботи.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОНП та освітня діяльність за цією програмою в цілому відповідають визначеному критерію. В ЗВО чітко налагоджені процедури запобігання та регулювання конфлікту інтересів. За допомогою сучасного програмного забезпечення здійснюється контроль щодо плагіату. Всі учасники освітнього процесу дотримуються академічної доброчесності, що підтверджує відсутність випадків її порушення. Здійснюється контроль за виконанням індивідуальних планів навчальної та наукової роботи здобувачів вищої освіти. Враховуючи підтверджені на фокус-групах факти усного деталізованого обговорення критеріїв оцінювання на першому занятті та відсутності претензій зі сторони аспірантів до надання інформації, ЕГ переконана, що недостатня чіткість інформації щодо критеріїв оцінювання за різними видами робіт, яка наведена у силабусах ОК не має негативного впливу на якість і може бути виправлена шляхом удосконалення силабусів ОК у найкоротший термін.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

На основі аналізу відомостей, представлених у табл.2, та підтверджувальних документів, вивчення профілів НПП у відкритих джерелах та базах індексації публікацій встановлено, що академічна та професійна кваліфікація викладачів повністю забезпечує досягнення цілей та програмних результатів ОНП. Викладання на ОНП здійснюється 6 докторами наук та 2 кандидатами наук, які повною мірою відповідають ОК, що ними розробляються. НПП, задіяні до викладання на ОНП мають відповідні наукові ступені та вчені звання, проходять стажування та підвищення кваліфікації за графіком. Так, наприклад: ОК “Психологія безпеки особистості” [<https://cutt.ly/DRTok1E>] – Lazorko, Olha et al., Professional Safety of Personality: System Regularities of Functioning and Synergetic Effects of Self-Organization. Postmodern Openings, 12(2), 170-190; ОК “Психологія здоров’я особистості” [<https://cutt.ly/4RTofot>] - навчальний посібник “Психологія здоров’я людини”, автори І. Я. Коцан, Г. В. Ложкін, М. І. Мушкевич; ОК “Психогенеза особистості в нормі та девіації” [<https://cutt.ly/3RTOf5>] – керівництво науковою школою “Ревіталізація психогенези депривованої особистості”, керівництво фундаментальним дослідженням за рахунок видатків державного бюджету за темою “Психогенеза ревіталізації депривованої особистості”. Викладачі, які забезпечують викладання обов’язкових ОК є авторами численних навчально-методичних посібників та наукових публікацій. Документальним підтвердженням є дипломи про вищу освіту та наукові ступені кандидатів і докторів наук, атестати вчених звань доцентів і професорів, документи про підвищення кваліфікації та сертифікати закордонного стажування. На сайті наявні профілі усіх викладачів (наприклад <https://cutt.ly/sRjxDUx>) із вичерпною інформацією про наукову та методичну роботу. Також представлені посилання на Google Scholar, ORCID, Scopus. Професійна кваліфікація викладачів, які забезпечують освітній процес підкріплюється виступами на всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференціях, участю у роботі спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій, опонуванням дисертаційних досліджень, керуванням науково-дослідними темами та проектами, сертифікатними програмами, науковими школами. За допомогою анонімного опитування здобувачів здійснюється регулярний моніторинг професійного рівня НПП, що підтверджується результатами опитувань представленими на сайті ВНУ імені Лесі Українки і є позитивною практикою [<https://cutt.ly/rEB39VS>; <https://cutt.ly/jRV1kIm>; <https://cutt.ly/qRV14h>].

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів, які регулюються “Статутом ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/gnXXCk3>], “Колективним договором ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/5nXX5nE>] й “Положенням про порядок та основні кваліфікаційні вимоги при призначенні (переведенні) на посади науково-педагогічних працівників ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/bnXCuD3>] є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму. Цими документами визначено основні кваліфікаційні вимоги при призначенні (переведенні) на посади НПП. Конкурсний добір викладачів ОНП базується на принципах публічності, відкритості, демократичності. У ЗВО проводиться внутрішнє рейтингування НПП [<https://cutt.ly/ORT20Az>] відповідно до положення “Про рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів (інститутів) Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/anX6E4h>]. До викладання на цій ОНП переважно залучаються спеціалісти лише з науковим ступенем і вченим званням, які повністю відповідають напрямом підготовки здобувачів. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ підтвердила, що конкурсний відбір викладачів проводиться на засадах відкритості інформації, гласності, об’єктивності та неупередженості.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Експертна група під час зустрічі з гарантом, науково-педагогічними працівниками, здобувачами освіти і роботодавцями встановила, що для досягнення програмних результатів ОНП ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу шляхом проведення наукових конференцій, лекцій, семінарів, круглих столів. Наявна практика гостьового професора [<https://cutt.ly/ORYCB7T>]. Окрім того, були залучені: д. психол. н.,

проф., зав. каф. психологічного консультування і психотерапії ХНУ ім. В.Н. Каразіна, засновник “Інституту клієнт-центрованої та експериментальної психотерапії” О. Кочарян [<https://cutt.ly/VRYXLZV>], д. мед.н., проф., зав. каф. психології Інституту підготовки кадрів Державної служби зайнятості України Г. Приб [<https://cutt.ly/TRYXV1Z>]. Проведено спільні конференції, тренінги та майстер-класи на базі баламетричної лабораторії НБК №20 м. Луцьк із задіянням провідних психологів, лікарів, реабілітологів. Під час фокус-групи аспіранти підтвердили, що вони мають можливість безпосередньо взаємодіяти із представниками роботодавців під час навчання, що дозволяє їм набути важливого професійного досвіду та визначити для себе напрям подальшої спеціалізації та працевлаштування.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Експертна група під час зустрічі з гарантом, науково-педагогічними працівниками, здобувачами освіти й роботодавцями встановила що ЗВО залучає професіоналів-практиків та експертів галузі до проведення окремих занять у сферах наукового профілю ОНП, використовуючи їх практичні навички й науковий потенціал формування відповідних фахових компетентностей здобувачів освіти. Гостьові аудиторні заняття проходять у формі тематичних лекцій, практичних занять, семінарів, тренінгів, презентацій. Зокрема заняття проводили: проф. Єльського університету (США) М. Бойко на тему “Етика і ведення протоколів психологічного дослідження в клінічній практиці” [<https://cutt.ly/GRYX1A5>]; проф. Англійського університету в Алабаход (Індія) К. Шарма на тему “Травматична пам'ять в індійській культурі та науці: засвоєні і забуті уроки” [<https://cutt.ly/bRYX9VG>]; доц. Державного коледжу Уейна (США) Л. Скраг на тему “Психологічні проблеми побудови інклюзивного навчання в США” [<https://cutt.ly/eRYX4eG>]; Д. Реттінгер, University of Mary Washington (США) [<https://cutt.ly/URycWmv>] – заняття в рамках ОК “Академічна доброчесність та наукова етика”. Також відбулися круглі столи на тему “Ефективні стратегії поведінкового аналізу (АВА) в сучасному освітньому просторі на прикладі досвіду США” на базі корекційно-розвивального центру “Розмовляйко” за участю керівника центра Л. Вознюк та проф. Т. Скотт (США) [<https://cutt.ly/7RYX6kH>]. Під час фокус-групи аспіранти підтвердили, що вони мають можливість безпосередньо взаємодіяти з професіоналами-практиками під час навчання, що дозволяє їм набути важливого професійного досвіду та визначити для себе напрям подальшої спеціалізації та працевлаштування. Залучення до аудиторних занять фахівців-практиків висвітлюється у соціальних мережах ЗВО та у блогах та знаходиться на високому рівні.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Керівництво ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів у співпраці з іншими організаціями, укладаючи угоди з ЗВО, інформуючи викладачів про міжнародні проекти. У ЗВО застосовуються різні види підвищення кваліфікації відповідно до “Положення про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників...” [<https://cutt.ly/3nX81tc>]. Для забезпечення професійного фахового розвитку викладачів використовуються: постійно діючі семінари, семінари-практикуми, семінари-наради, семінари-тренінги, тренінги, вебінари, круглі столи, довготривале стажування. У НПП є можливість до професійного розвитку також через власні сертифікаційні програми закладу “Арттерапевтичні технології в роботі з дітьми”, “Прикладні психотехнології активізації особистісного ресурсу”, “Клієнт-центрована психотерапія у роботі з дітьми та дорослими”, сертифікатні курси Центру сімейної психології “Щаслива сім'я” [<https://cutt.ly/oRYKHuV>], вкладка “Сертифікатні курси” що є позитивною практикою. Викладачі, що забезпечують підготовку за ОНП проходили підвищення кваліфікації як в межах України, так і за кордоном (зразки угод про партнерство у контексті професійного розвитку надано як відповідь на запит, п.10.). Наприклад, Ю.Г. Борейко – стажування у державному університеті імені Марії Склодовської - Кюрі (м. Люблін, Польща); М.І. Мушкевич – стажування у Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка (м. Тернопіль); О.В. Лазорко – стажування в Університеті економіки у Кракові, Малопольська школа публічного адміністрування, “New and innovative teaching methods” (Нові та інноваційні методи викладання) (Республіка Польща); Л.В. Засекіна – участь у професійній навчальній програмі “Розвиток дітей: соціально-емоційна підтримка і психологічне благополуччя” (Ізраїль), (01.2018-02.2018). Також викладачі кафедри постійно підвищують свій науковий та професійний рівень під час безпосередньої роботи на численних міжнародних (всеукраїнських) конференціях. Відповідність системи професійного розвитку потребам та інтересам викладачів ОНП підтверджується відповідністю тем стажування напрямкам наукових пошуків НПП та наукових керівників. Прикладами впливу стажування на підвищення якості викладання можуть бути: викладання англійської мови ОК “Основи когнітивної науки” Л.В. Засекіною на підставі її навчання на магістерській програмі Університету Англія Раскін (Кембридж, Велика Британія), оновлення змісту ОК “Конструктивна психологія життя” Ж.П. Вірною на підставі стажування за програмою “Психоаналітично орієнтована терапія: моделі, клінічна діагностика, планування, оцінка ефективності” у Науково-навчальному інституті професійної супервізії (Глазго, Шотландія), оновлення ОК “Психологія безпеки особистості” О.В. Лазорко на підставі міжнародного стажування в Університеті економіки у Кракові, Польща, оновлення змісту ОК “Психологія здоров'я особистості” М.І. Мушкевич на підставі курсу з позитивної психотерапії (Вісбаденська академія психотерапії, Німеччина).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ВНУ імені Лесі Українки передбачає матеріальні й моральні заохочення і регламентується локальними нормативними документами: колективним договором [<https://cutt.ly/NnX4Otg>], “Положенням про рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр, факультетів (інститутів) ВНУ ім. Лесі Українки” [<https://cutt.ly/anX6E4h>]. У колективному договорі чітко встановлено порядок і критерії заохочень. У додатку №3 встановлено умови отримання премій, до яких відносяться: здобуття наукового ступеня доктора наук, сумлінна праця і зразкове виконання посадових обов'язків, виховна робота, публікації у журналах, індексованих у Scopus/WoS, за результатами рейтингового оцінювання. Також гарантам можливе щорічне зменшення навчального навантаження на 100 год. Відбувається також і моральне заохочення, яке надається за вагомі успіхи у науково-педагогічній діяльності та передбачає нагородження викладачів подяками, почесними грамотами тощо.. На фокус-групі із НПП, а також як відповідь на запит - пункт 12, факти нематеріального заохочення, зазначені у відомостях самооцінювання були підтверджені. Таким чином ЕГ зафіксувала наявність розгалуженої і гнучкої системи стимуляції розвитку викладацької майстерності у ВНУ імені Лесі Українки.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Зразкова відповідність НПП ОК, що ними розробляються; системна співпраця та регулярність залучення представників роботодавців до проведення занять з аспірантами; налагоджені практики сприяння професійному розвитку викладачів як через власні програми й заходи, так і у співпраці з іншими установами; системний підхід до мотивування та розвитку викладачів у ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

-

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОНП та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію, а саме: викладання на ОНП здійснюється 6 докторами наук та 2 кандидатами наук, які повною мірою відповідають ОК, що ними розробляються і є провідними науковцями Волинської школи психології, процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму, ЗВО залучає роботодавців, професіоналів-практиків, експертів галузі до організації та реалізації освітнього процесу, наявний досконалий механізм стимулювання викладацької майстерності, який стимулює публікаційну активність НПП. Суттєвою перевагою цієї ОНП у розрізі даного критерію є можливість здобувачів навчатися у провідних науковців регіону, які мають унікальний досвід у власних дослідницьких напрямках. Маючи досвід керівництва проектами “Зміцнення психічного здоров'я студентів та учнів в умовах вимушеної соціальної ізоляції під час пандемії” (ЄС, Британська Рада в Україні), “Психосоціальна підтримка медиків під час епідемій і пандемій” (ЄС, Британська Рада в Україні), “Моральна травма та відновлюваність у прямих нащадків свідків Голодомору та Голокосту” (НРЕС, університет Альберти, Канада), досвід координації міжнародного проекту “Глобальне дослідження здоров'я мозку, Lifebrain” досвід наукового обміну ім. Дж. Фулбрайта, кафедра психології та консультування, University of Central Arkansas, США дозволяє Л.І. Засекіній втілювати найбільш сучасні всесвітні психологічні практики у підготовку аспірантів, забезпечувати відповідність дизайну дослідницьких робіт здобувачів світовим зразкам. Широка міжнародна практика НПП і наукових керівників не обмежується цими прикладами також розповсюджується на інших викладачів на наукових керівників. Наукова школа Я.О.Гошовського “Ревіталізація генези депривованої особистості” є провідним науковим осередком з розроблення психолого-педагогічних проблем ревіталізації (психореабілітації, реадаптації, ресоціалізації, соціорекреації, інкультурації) депривованої особистості з різними видами обмежень в Україні. Досвід роботи Ж.П. Вірної як керівника волонтерського проекту “Волинський АКМЕ-Університет для людей вікової категорії 50+”, керівництво науково-дослідним сектором з проведення психолого-консультаційних досліджень при Волинській обласній інфекційній лікарні дозволяє забезпечувати практичну значущість досліджень, які розробляються на цій ОНП. Таким чином унікальний досвід академічної та професійної кваліфікації викладачів ОНП як засновників Волинської школи психології, значущість їх роботи на всеукраїнському рівні, широка міжнародна залученість та бездоганне виконання інших підкритеріїв обумовили зразкову оцінку “А” за даним критерієм.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЗВО має достатню матеріально-технічну базу для забезпечення навчального процесу підготовки здобувачів вищої освіти. Окремий сайт бібліотеки [<https://cutt.ly/WRNwLzc>] містить інформацію для здобувачів та науково-педагогічних працівників, де розміщений електронний каталог, репозитарій ВНУ імені Лесі Українки. Здобувачі на базі бібліотеки здійснюють попереднє замовлення книг, підбір матеріалів та укладання списків джерел, що було підтверджено під час зустрічі з адміністрацією ЗВО. До 31 грудня 2021 р. триває доступ до електронних книг (майже 39 тис. видань) на платформі ScienceDirect, де представлені такі типи наукових видань як: електронні книги Elsevier (eBooks), книжкові серії (Book Series), довідкові видання (Handbook), навчальні посібники (Textbooks) тощо. Згідно з наказом МОН України продовжено доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Навчально-методичне забезпечення ОНП гарантує досягнення визначених цілей та програмних результатів, що доводиться результатами поточного контролю у відповідності до графіку навчального процесу та засвідчується виконанням здобувачами індивідуальних навчальних планів. У ВНУ імені Лесі Українки використовуються ліцензовані електронні ресурси щодо підтримки освітнього процесу та академічної доброчесності. На території ЗВО наявний вільний доступ Wi-Fi мережі Internet. ЕГ було продемонстровано: бібліотеку, навчальні аудиторії, укомплектовані мультимедійним обладнанням, комп'ютерні класи, конференц-зал, коворкінг-центр, їдальню, спортивний комплекс, пандуси, ліфти. Зазначена інфраструктура знаходиться у доглянутому стані та має можливість забезпечувати повноцінне досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. ЕГ як позитивну практику відмітила наявність інклюзивного хабу “Простір дії”, який спрямований на розвиток відносин з владними структурами, науково-освітніми установами, бізнесом для підвищення обізнаності в сфері інклюзії та центру сімейної психології “Щаслива сім'я” [<https://cutt.ly/LTsWUbn>]. Здобувачі на волонтерських засадах приймають участь у роботі цих центрів. ЕГ також як позитивну практику відмітила наявність спеціалізованих психологічних лабораторій для здійснення наукових досліджень за спеціальністю: лабораторія інтегральних досліджень особистості й лабораторія “Психогенеза особистості”. Однак у якості недоліку ЕГ відмітила відсутність сучасного лабораторного обладнання (тахіскоп, аудіометр тощо) та програмного забезпечення для досліджень у сфері психології, бажаність яких зауважили здобувачі під час фокусу груп. ЗВО використовує різні програмні засоби для дистанційного навчання, зокрема Moodle та платформу Microsoft Office 365. Під час зустрічей з гарантом ОНП та здобувачами було встановлено, що за час дистанційного навчання на даній ОНП в основному використовували платформу Microsoft Office 365 для робочих занять та завдань. Посилання на методичні матеріали окремих ОК у системі Microsoft Teams надано як відповідь на запит - пункт 8.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО забезпечує повний безоплатний доступ здобувачів PhD і викладачів до всіх інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми, а також до мережі Інтернет та Wi-Fi [<http://194.44.187.60/moodle/>]. Єдиною платною послугою є підбір навчально-методичної літератури працівником бібліотеки для здобувача, але її також можна реалізувати безоплатно шляхом власного підбору літературних джерел здобувачем з допомогою працівника бібліотеки. Під час зустрічей встановлено, що здобувачі мають вільний доступ до матеріально-технічних ресурсів та інфраструктури, необхідної для забезпечення досягнення визначених в ОНП результатів навчання.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти регламентується ЗУ “Про охорону праці”, “Правилами внутрішнього розпорядку ВНУ ім. Лесі Українки” та інструкціями з охорони праці. В ЗВО функціонує відділ охорони праці, який розробляє та реалізує комплексні заходи для досягнення встановлених нормативів. Блок 3 “Соціально-психологічний клімат в університеті та студентському середовищі” та блок 4 “Проблеми студентського життя та способи їх вирішення” анкети “Освіта очима студентів” [<https://cutt.ly/uRR7TmB>] містять запитання стосовно потреб та інтересів здобувачів, проте окремої анкети, яка б була присвячена цьому аспекту освітнього середовища не передбачено. Під час спілкування із здобувачами було підтверджено участь здобувачів у цьому опитуванні; здобувачі будь-яких нарікань стосовно врахування їх потреб та інтересів не висловили. Під час огляду матеріально-технічної бази було встановлено, що навчальні приміщення відповідають санітарним нормам та правилам протипожежної безпеки, аудиторії світлі, охайні та оснащені проекторами, комп'ютерами, науково-методичною літературою. Задля збереження психічного здоров'я співробітників Університету та здобувачів діє психологічна служба [<https://cutt.ly/1RNiBRI>], яка надає безкоштовні консультації за потреби.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Механізм освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів реалізується шляхом комунікації зі здобувачами ОНП та адміністративними структурами ЗВО. Під час зустрічей зі здобувачами та адміністративним персоналом було підтверджено, що відділ аспірантури та докторантури організовує вступні іспити в аспірантуру, формує розклади занять та атестації аспірантів шляхом їх оприлюднення на стендах та сторінці відділу. Науково-дослідна частина ЗВО організовує наукові конференції та семінари, інформує про програми підтримки молодих науковців, організовує науково-дослідницькі заходи для студентів та молодих учених університету. З усіх питань, що стосуються організації освітнього процесу, здобувачі можуть звертатись до наукового керівника, гаранта ОНП, завідувача аспірантури та докторантури, адміністрації закладу. Здобувачі освіти можуть контактувати з НПП та іншими співробітниками ЗВО через корпоративну електронну пошту. Соціальна підтримка та задоволення соціальних потреб здобувачів здійснюється завдяки соціальній інфраструктурі ЗВО та психологічною службою, представник якої звернув увагу на те, що працівники психологічної служби не забезпечені окремим приміщенням для проведення консультацій, що створює для них незручності. ЕГ рекомендує забезпечити окреме приміщення для проведення психологічних консультацій. Здобувачі повністю забезпечені проживанням у гуртожитку, своєчасними виплатами стипендій, можливістю отримання матеріальної допомоги (за потреби), безкоштовним користуванням інформаційних ресурсів. Під час спілкування зі здобувачами було встановлено, що консультативна, освітня, інформаційна та соціальна підтримка здійснюється в ЗВО постійно, однак окремі опитування щодо рівня задоволеності здобувачів організаційною, інформаційною, соціальною підтримкою не проводяться.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО створено достатні умови для реалізації права на освіту осіб з особливими освітніми потребами, регламентовані “Стратегією розвитку ВНУ імені Лесі Українки”. Особливості зарахування на навчання осіб з інвалідністю передбачені у “Правилах прийому”, але серед аспірантів ОНП, що акредитується, особи з особливими освітніми потребами відсутні. Для потреб здобувачів з інвалідністю пристосована інфраструктура навчальних корпусів, де відбувається освітній процес за ОНП – там облаштовано безбар’єрне освітнє середовище. Навчальний корпус обладнаний пандусами, туалетною кімнатою для здобувачів з особливими потребами. Всі наведені факти були продемонстровані під час огляду МТБ. Під час зустрічі зі здобувачами була підтверджена вказана інформація та зазначено, що вони у повній мірі готові прийняти на навчання осіб з особливими освітніми потребами.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов’язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час спілкування зі здобувачами було підтверджено, що у ВНУ імені Лесі Українки існує чітка і зрозуміла політика процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема, пов’язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією), яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та якої дотримуються під час реалізації освітньої програми. Урегулювання конфліктних ситуацій регламентовано “Положенням про порядок вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/6RNhgMS>], в якому представлено забезпечення рівних можливостей щодо реалізації прав і свобод усіх співробітників та здобувачів, підтримання в ЗВО середовища, вільного від дискримінації, сексуальних домагань, булінгу, принижень честі та гідності особи. Дія положення поширюється на всіх співробітників і здобувачів, стосується поведінки під час освітнього процесу та/або виконання посадових обов’язків. Під час спілкування з персоналом та здобувачами було встановлено, що вони загалом обізнані щодо можливості звернень стосовно конфліктних ситуацій, корупції та сексуальних домагань, однак розуміння чіткого алгоритму дій у зазначених ситуаціях ЕГ не зафіксувала. Зі слів здобувачів, випадків прояву конфліктних ситуацій, корупції та сексуальних домагань за цією ОНП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Розгалужена соціальна інфраструктура та наявність психологічної служби; наявність спеціалізованих психологічних лабораторій для здійснення наукових досліджень за спеціальністю: лабораторія інтегральних досліджень особистості, лабораторія “Психогенеза особистості”; наявність унікальних інфраструктурних об’єктів: інклюзивного хабу “Простір дії”, який розробляє проблеми інклюзії та центру сімейної психології “Щаслива сім’я”; пріоритезація подальшого розвитку освітнього простору для осіб з особливими освітніми потребами.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Відсутність у персоналу та здобувачів чіткого розуміння алгоритму дій у ситуаціях, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією; відсутність спеціалізованого обладнання для здійснення психологічних досліджень; працівники психологічної служби не забезпечені окремим приміщенням для проведення консультацій, що створює незручності у роботі. Рекомендації: посилити просвітницьку роботу серед персоналу та здобувачів щодо політик та процедур вирішення конфліктних ситуацій пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією; сприяти забезпеченню ОНП сучасним обладнанням та програмним забезпеченням для здійснення досліджень у галузі психології; забезпечити окреме приміщення для проведення психологічних консультацій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітній процес за даною ОНП забезпечено навчальними приміщеннями з сучасним ремонтом, комп'ютерним класом, мультимедійним обладнанням. Здобувачів повністю забезпечено проживанням у гуртожитку зі всіма комфортними умовами. Також є комфортні умови для навчання осіб з особливими потребами, корпуси обладнані пандусами, спеціальним санвузлом. Бібліотека та читальний зал підключено до мережі Інтернет та обладнано ПК, є можливість замовляти необхідну наукову літературу у бібліотеці. Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я аспірантів та спроможне задовольнити їх потреби та інтереси. Здобувачі задоволені освітньою, науковою, професійною складовими ОНП, їм також забезпечено організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. Слабкими сторонами, які вплинули на оцінку цього критерію стали: нездатність здобувачів та НПП навести конкретних прикладів щодо алгоритму дій у ситуаціях, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією та відсутність сучасного обладнання для проведення психологічних досліджень. Відсутність спеціалізованого обладнання жодним чином не знижує якість, проте аспіранти наголосили на власному бажанні працювати із таким обладнанням на фокус-групі. Позитивним є те, що адміністрація ЗВО і гарант ОНП повідомили про здійснення конкретних кроків для забезпечення лабораторій необхідним обладнанням та програмним забезпеченням. Таким чином, освітня програма та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію з оцінкою В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП реалізуються та регламентуються на основі "Положення про розроблення, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ імені Лесі Українки" [<https://cutt.ly/KnCsqdo>]. ОНП розробляється робочою групою до складу якої входять керівник (гарант) та провідні фахівці з відповідної спеціальності. Представники роботодавців, здобувачі або органи студентського самоврядування не зазначені серед розробників, натомість залучаються на етапі обговорення ОНП та за результатами опитувань, як це передбачено п.3.15 даного положення: "...виявлення та врахування позицій і потреб стейкхолдерів має бути задокументовано у вигляді протоколів спільних зустрічей, засідань кафедр, круглих столів, семінарів, результатів опитувань або аналізу відкритих джерел тощо...". Перегляд ОНП, як правило, відбувається відповідно п. 5.3. "Перегляд освітньої програми здійснюється щорічно. За результатами перегляду зміни в освітню програму та навчальний план можуть не вноситися". Перегляд ОНП відбувається на підставі пропозицій членів групи забезпечення відповідної освітньої програми, керівництва ВНУ імені Лесі Українки, факультету (інституту), здобувачів освіти, роботодавців, стейкхолдерів, змін інфраструктурного, кадрового характеру та/або інших ресурсних умов реалізації освітньої програми, затвердження нових стандартів вищої освіти, наявність недоліків та зауважень за результатами самооцінювання освітньої програми та освітньої діяльності; наявності висновків про недостатню високу якість освітньої програми за результатами внутрішнього аудиту або зовнішньої оцінки освітньої програми. Наприклад, в результаті перегляду введено такі ОК, як "Медіабезпека особистості", "Реєстрація інтелектуальної власності", "Психологія прокрастинації", "Психологічний супровід осіб групи ризику" – протокол №10 від 11.03.2020р., удосконалено ОК "Психологія здоров'я" за пропозиції Т.В. Віговської, введено ОК "Конструктивна психологія життя" за пропозиції К.З. Маркевич – протокол №2 від 15.09.2020р. та ін. Протоколи обговорення ОНП, де зазначено внесені зміни у ОНП оприлюднено на сторінці факультету у вкладці PhD – "Протоколи засідань робочої групи факультету" [<https://cutt.ly/bRnuOMN>]. Таким чином ЕГ зафіксувала дотримання ЗВО процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми у повній мірі.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Експертною групою встановлено, що у ВНУ імені Лесі Українки до процедури перегляду ОНП долучаються здобувачі. Під час дистанційної акредитації здобувачі запевнили ЕГ, що обізнані щодо можливостей внесення пропозицій. Здобувачі вищої освіти можуть бути залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми через: особисте звернення до гаранта ОНП, участь у засіданнях кафедр факультету психології (наприклад протокол засідання кафедри загальної та соціальної психології та соціології №10 від 11 березня 2020р., де виступили із пропозиціями ряд здобувачів), анкетування (аналітичні звіти за результатами опитування оприлюднено на сайті у вкладці “Опитування” [<https://cutt.ly/bRnuOMN>] та через представництво у дорадчих органах ЗВО. Однак ЕГ пропонує розглянути можливість вдосконалення зазначених анкет, зокрема у розрізі формулювань питань та формату можливих відповідей), що може суттєво підвищити їх інформативність, адже наразі пропозиції здобувачів представлені досить узагальнено, наприклад “розширити можливості для міжнародних і національних стажувань, додати актуальні предмети для вивчення у зв’язку із пандемією, звернути увагу на виклики сучасності, можливо додати більше практичних аспектів у навчання...”. Вивчення документів, результатів опитувань, інтерв’ю виявили, що роль здобувачів в основному обмежується пропозиціями щодо набору чи змісту ОК, навчальних траєкторій, але не передбачає обговорення мети ОНП, формулювань компетентностей чи результатів навчання, що є недоліком. Представники самоврядування та “Наукового товариства аспірантів і студентів” також можуть залучатися до процесу внутрішнього забезпечення якості, що зазначено у п. 5.2. “Положення про розроблення, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/KnCsqdo>]. Участь цих органів у процедурах нормативно врегульовано “Положенням про наукове товариство аспірантів і студентів...” [<https://cutt.ly/KRnlFQA>] та “Положенням про студентське самоврядування ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/gRnlSCs>]. Під час онлайн-зустрічі з представниками самоврядування ЕГ відмітила низьку залученість представників цього органу до процесу періодичного перегляду освітніх програм закладу та інших процедур забезпечення її якості, тобто вони не становлять ефективну зв’язуючу ланку між здобувачами та керівництвом у цьому питанні, що є недоліком. Таким чином ЕГ може засвідчити лише початковий етап формування справжньої співпраці щодо забезпечення якості зі здобувачами як партнерами.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об’єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці під час дистанційної акредитації підтвердили, що долучаються до удосконалення якості ОНП. Механізм залучення роботодавців до перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості відбувається через: участь у різноманітних заходах, круглих столах, конференціях, участь у засіданні кафедр факультету психології, анкетування, рецензування ОНП. Аналітичний звіт опитування роботодавців не оприлюднено, тому ЕГ вважає найбільш ефективним наявним функціонуючим механізмом врахування пропозицій роботодавців через участь у засіданнях. Наприклад у протоколі засідання кафедри педагогічної та вікової психології №10 від 21.04.2020р. із пропозиціями виступили: Н.В.Родіна, Р.В.Каламаж, Г.А.Пріб, Т.В.Пастрик, К.З.Маркевич, Т.В.Віговська, В.Ю.Коляно [<https://cutt.ly/PEBFoyL>], у засіданні №2 від 14.09.2021р. із відгуками щодо функціонування ОНП виступили Т.В. Віговська, Л.М.Вознюк, К.З.Маркевич, Л.Є.Томчик [<https://cutt.ly/4EBGpNC>]. Таким чином ЕГ пересвідчилась, що роботодавці систематично залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості через різні канали. Однак ЕГ не зафіксувало обговорення компетентностей та результатів навчання, опанування яких передбачає ОНП, а запропонована анкета [<https://bit.ly/3rqVez6>], хоча і запитує про відповідність ОК компетентностям та результатам навчання, втім не передбачає відкритого запитання, де роботодавці могли б внести власні пропозиції щодо них. ЕГ рекомендує вдосконалити анкету, оприлюднити результати опитування роботодавців на сайті та ширше залучати роботодавців до обговорення мети, компетентностей та результатів навчання, які передбачені ОНП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників освітньої програми.

Практика збирання та врахування інформації щодо кар’єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОНП відбувається шляхом телефонних опитувань випускників, спілкування через соціальні мережі, залучення до проведення майстер-класів, лекцій, тренінгів, участі у конференціях, круглих столах. Позитивним є наявність анкети випускника [<https://cutt.ly/CRnc54Y>] та “Асоціації випускників ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/xRnc4xK>], діяльність якої регулюється “Положенням про асоціацію випускників ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/JRnvsCI>]. На відкриті зустрічі завітали випускники даного ЗВО, які надали позитивний зворотній зв’язок про цю ОНП. Багато випускників ОНП працевлаштовані на кафедрах факультету психології. ЕГ констатує, що загалом у ЗВО наявна розвинена практика збирання, аналізування та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ВНУ імені Лесі Українки функціонує система внутрішнього моніторингу якості освіти на основі “Положення про розроблення, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/dRxGboA>]. Під час проведення акредитаційних зустрічей, здобувачі повідомляли, що в разі потреб і різного характеру непорозумінь вони мають змогу звертатися до наукових керівників, гаранта. НПП протягом фокус-груп підтвердили наявність практики регулярного перегляду ОНП та її обговорення на засіданнях кафедр факультету психології. Під час процедур внутрішнього забезпечення якості освіти було встановлено потребу доопрацювати певні складові ОНП, тому в ході онлайн візиту ЕГ пересвідчилась у виявленні і виправленні зазначених у відомостях самооцінювання недоліків ОНП, які стосувалися: недосконалості технологій опитувань здобувачів ОНП, недостатнім рівнем володіння іноземною мовою НПП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація освітньої програми “Психологія особистості: генеза, здоров'я, безпека” третього рівня освіти є первинною, тому зауваження та пропозиції щодо цієї ОНП на теперішній час відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Аналіз відповідної документації ЗВО, фокус-групи із здобувачами, академічним персоналом та роботодавцями стосовно їх залучення до процедур внутрішнього забезпечення якості ОНП продемонструвало достатній рівень зацікавленості у розвитку культури якості та наявність фактичних пропозицій щодо покращення освітнього процесу на ОНП. В ЗВО розроблена й налагоджена система забезпечення академічної доброчесності. Функціонує навчально-методичний відділ забезпечення якості освіти [<https://cutt.ly/bRR7RB4>], що проводить опитування: “Освіта очима студентів” [<https://cutt.ly/uRR7TmB>], яка містить вичерпний перелік запитань стосовно освітнього процесу ЗВО, “Ініціатива академічної доброчесності” [<https://cutt.ly/vRR7Tod>], “Якість навчання та організації навчального процесу...” [<https://cutt.ly/ERR7YLR>]. Однак ЕГ звернула увагу на те, що наразі опитувальники знаходяться у різних розділах сайту, що ускладнює навігацію, а самі опитувальники є громіздкими та включають запитання з різних сторін освітнього процесу у ЗВО, тому ЕГ рекомендує тематично розділити опитувальники, наприклад: щодо структури і змісту ОНП, процедур контрольних заходів; щодо рівня задоволеності компетентностями, методами навчання і викладання за ОК та фаховим рівнем викладачів, щодо задоволеності освітнім середовищем, організаційною, освітньою соціальною підтримкою; щодо конфліктних ситуацій та політик; академічної доброчесності у ЗВО тощо. П. 3.15 “Положення про розроблення, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/KnCsqdo>] врегульовує залучення зацікавлених сторін до розроблення та вдосконалення ОНП. Реальна практика залучення академічної спільноти до обговорення ОНП полягає в їх систематичній участі у засіданнях кафедр факультету психології, пропозиції яких зафіксовано у протоколах та анкетуванні стейкгоल्дерів [<https://cutt.ly/xTub2uF>] (вкладка PhD - протоколи засідань робочої групи кафедр та факультету), а також онлайн зустрічах зі здобувачами. Також академічна спільнота може впливати на зміст ОНП у ході реалізації спільних програм і проєктів з кафедрами факультету психології. Позитивною і унікальною практикою підтримки якості є “школа гарантів” [<https://cutt.ly/ERR7Ugf>], яка сприяє швидкій імплементації результатів акредитаційних експертиз у освітню практику. Персоналу та здобувачам за даною ОНП регулярно проводяться заходи з інформування та популяризації академічної доброчесності. Все зазначене у своїй сукупності дозволяє відмітити практичне функціонування культури якості ОНП та освітньої діяльності у ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ВНУ імені Лесі Українки дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП; перегляд та обговорення ОНП відбувається із залученням стейкгоल्дерів; налагоджена практика реагування на виявлені недоліки у ОНП; існування культури якості, що сприяє функціонуванню освітньої програми та освітньої діяльності ЗВО; функціонування школи гарантів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Недосконалий механізм залучення органів студентського самоврядування до перегляду ОНП та інших процедур забезпечення якості; анкети мають деякі недоліки у запитаннях та варіантах відповідей, що знижує інформативність отриманих результатів. Рекомендації: систематизувати та активізувати роботу студентського самоврядування щодо процесу періодичного перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості; удосконалити анкетування здобувачів та роботодавців стосовно формулювання компетентностей, результатів навчання для підвищення інформативності й тематично розділити опитувальники, наприклад: щодо структури і змісту ОНП, процедур

контрольних заходів; щодо рівня задоволеності компетентностями, методами навчання і викладання за ОК та фаховим рівнем викладачів, щодо задоволеності освітнім середовищем, організаційною, освітньою соціальною підтримкою; щодо конфліктних ситуацій та політик; академічної доброчесності у ЗВО тощо.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОНП та освітня діяльність за цією програмою відповідають визначеному критерію. ЗВО послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, стейкхолдери залучені до процесу перегляду ОНП та інших процедур забезпечення її якості. Як налагоджена співпраця зі стейкхолдерами як партнерами, так і робота “Навчально-методичного відділу забезпечення якості вищої освіти”, внаслідок розробленості механізмів реагування на виявлені недоліки в освітній діяльності забезпечують функціонуючий механізм вдосконалення ОНП. До слабких сторін ЕГ віднесла слабку активність органів студентського самоврядування щодо вдосконалення ОНП та недоліки у системі анкетування, які не здійснюють негативного впливу на якість, чим і обумовлена оцінка В за даним критерієм. ЕГ засвідчує постійний прогрес адміністрації закладу щодо вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Вся інформація щодо правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу розміщується на вебсайті ЗВО. Освітній процес у межах ОНП реалізується відповідно “Положення про підготовку докторів філософії у ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/NRxGrsX>], “Наказу про організацію навчального процесу у ВНУ імені Лесі Українки у 2021/2022 н. р.” [<https://cutt.ly/uRxGyev>]. Нормативно-правові акти з організації навчального процесу в ЗВО розміщені на сайті [<https://cutt.ly/vRxGuks>], окремо – нормативно-правова база відділу аспірантури та докторантури [<https://cutt.ly/jRxGiNr>]. Фокус-групи із НПП, науковими керівниками, здобувачами та іншими стейкхолдерами зафіксували факт їхньої обізнаності про власні права та обов'язки. Співробітники та здобувачі розуміють де саме і у яких розділах можна знайти відповідні нормативні документи. Позитивним є також оприлюднення шаблонів і зразків для здобувачів третього рівня освіти [<https://cutt.ly/cRxGsE7>]. На сторінці факультету психології [<https://cutt.ly/qRxGdmR>] у вкладці “PhD”, у відкритому доступі знаходяться силабуси ОК підготовки доктора філософії, програми вступних іспитів, ОНП та навчальні плани та інші документи, що є позитивною практикою. Здобувачі на фокус-групі зазначили, що отримують якісну та змістовну консультативну підтримку, мають тісні контакти з гарантом ОНП та науковими керівниками. ЕГ приходить до висновку, що ЗВО на високому рівні інформує усіх стейкхолдерів про реалізацію освітнього процесу та є інформаційно відкритим. Інформація, що оприлюднюється у вільному доступі є достатньою для дотримання прав і обов'язків учасників освітнього процесу. Наявність детальних профілів наукових керівників аспірантів [<https://cutt.ly/bRxGWep>], наявність покликань на сторінки в ORCID, Scopus, Google Scholar також підтверджує високий рівень прозорості та публічності ЗВО. Наявність оприлюдненої інформації щодо тем аспірантів та наукових керівників [<https://cutt.ly/SRxGngX>] є позитивною практикою. Наявна інформація щодо заходів популяризації академічної доброчесності [<https://cutt.ly/WRxGmxI>], а також нормативне регулювання питань академічної доброчесності – у відповідній вкладці на сторінці факультету психології. Медіаконтент вебсайту ЗВО свідчить про повний обсяг інформування зацікавлених сторін, що визначає високу прозорість та публічність ЗВО.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ЗВО оприлюднене “Положення про розроблення, моніторинг, перегляд та закриття освітніх програм у ВНУ імені Лесі Українки” [<https://cutt.ly/dRxGboA>], яке регулює порядок розроблення та оновлення освітніх програм. На сторінці факультету психології у вкладці “PhD” [<https://cutt.ly/qRxGdmR>], а також на сторінці відділу аспірантури та докторантури [<https://cutt.ly/5RxGR5e>] оприлюднено ОНП 2016, 2018, 2020 років, що є позитивною практикою. Сторінка для ознайомлення із проектами ОНП на вебсайті [<https://cutt.ly/yTtT5iS>] наявна у вигляді форми зворотного зв'язку-анкети [<https://cutt.ly/fRxGEWK>], покликання на яке зручно структуровано у розділі “Тромадське обговорення”, проте воно передбачає лише звернення через анкету і не дає можливості бачити вже наявні пропозиції і зауваження, надані іншими зацікавленими сторонами і, відповідно, обговорювати їх онлайн. ЕГ рекомендує розглянути можливість удосконалення системи обговорення проектів ОНП так, щоб відвідувачі

вебсайту могли бачити пропозиції і відгуки, які надходитимуть від інших стейкхолдерів і обговорювати їх. Роботодавці у ході бесіди стверджували, що брали участь в опитуванні та вносили свої рекомендації.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На вебсайті ЗВО оприлюднено точну і достовірну інформацію про ОНП (включаючи її цілі, очікувані результати та її компоненти) [<https://cutt.ly/qRxGdmR>] вкладка “PhD”. Покликання на підсайт відділу аспірантури та докторантури з головного сайту [<https://cutt.ly/qRxGUk7>] не функціонує [<https://cutt.ly/oRxGcv2>], хоча за іншим лінком підсайт доступний [<https://cutt.ly/zRxHjmC>]. Подано каталог ОК за вибором здобувачів вищої освіти [<https://cutt.ly/yTySIIM>]. Позитивною практикою є наявність оприлюднених результатів анкетувань (вкладка опитування) [<https://cutt.ly/qRxGdmR>]. На підставі зазначеного ЕГ робить висновок, що обсяг інформації, що оприлюднено, достатній для того, щоб забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформованим їх вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Локальні нормативно-правові акти є доступними та розміщені на офіційному веб-сайті; ЗВО якісно інформує зацікавлені сторони про різні аспекти здійснення освітнього процесу; наявна вичерпна інформація про наукову діяльність керівників та кафебри; вебсайт має зручну навігацію.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Наявна система зворотного зв'язку стосовно проєктів ОНП не дає можливості бачити вже наявні пропозиції і обговорювати їх онлайн. Рекомендації: розглянути можливість удосконалення системи обговорення проєктів ОНП так, щоб відвідувачі вебсайту могли бачити пропозиції і відгуки, які надходитимуть від інших стейкхолдерів і обговорювати їх.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОНП та освітня діяльність відповідають визначеному критерію. Доступними є правила і процедури, що регулюють права й обов'язки учасників освітнього процесу. Інформація про ОНП наявна на сайті в достатньому обсязі з недоліками, які стосуються відсутності можливостей обговорень ОНП та ознайомлення з їх результатами. Однак зазначений недолік не знижує високий рівень публічності ЗВО, зручність навігації та пошуку інформації на вебсайті і не є суттєвими. Саме цим обумовлюється оцінка В за цим критерієм.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Вибір здобувачами ОНП третього рівня було їх свідомими та обґрунтованим вибором. Аналіз ОК ОНП свідчить про достатню забезпеченість методологічних та викладацьких компетентностей аспірантів щодо їх підготовки до дослідницької та викладацької діяльності. ОНП охоплює всі складові, що передбачають набуття аспірантом компетентностей відповідно до Національної рамки кваліфікацій: оволодіння загальнонауковими компетентностями - “Філософія та методологія науки”, “Академічна доброчесність та наукова етика” і зазначено у результатах навчання – ПР5; набуття універсальних навичок дослідника – “Математичні методи, моделі та

інформаційні технології у наукових дослідженнях”, “Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами”, “Аналіз даних і відображено у результатах навчання” – ПР5, ПР6; здобуття мовних компетентностей – ОК “Іноземна мова” та “Основи когнітивної науки” англійською мовою й відображено у результатах навчання – ПР1; здобуття глибинних знань із спеціальності забезпечуються фаховими ОК циклу професійної підготовки. Володіння здобувачами методологією педагогічної діяльності забезпечується за рахунок ОК “Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності”, педагогічною практикою і зазначено у результатах навчання – ПР7. Аналіз тем дисертаційних досліджень та ОК свідчить про загальну відповідність ОК дослідницьким інтересам здобувачів. Наприклад, тема здобувачки К.О.Чижик “Дисфункції психічного здоров'я жінок середнього віку з девіантною поведінкою”, відповідає ОК: “Конструктивна психологія життя”, “Психологія здоров'я особистості”, тема здобувачки О.О. Силки “Селфі-адикція як фактор деформації “Я-концепції” особистості” – ОК “Психогенеза особистості в нормі та девіації”, “Медіа-безпека особистості”, тема здобувачки Т.Є. Шевцової “Психологічне самозбереження особистості в ситуації емоційного дистресу” – ОК “Психологія здоров'я особистості”, “Конструктивна психологія життя”. Однак низка тем, пов'язаних із проблемою психології сім'ї дещо обмежено представлена у переліку ОК, наприклад теми: “Психологічні особливості “образу Я” у молодому подружжі при різних стилях батьківсько-дитячих стосунків”, “Психологічний зміст Я-концепції особистості з травмою інцесту”. Це зумовлює рекомендацію ЕГ щодо введення ОК у річницю сімейної психології. Враховуючи можливість обрати одну ОК із магістерської програми, ЕГ зауважує на значне представлення загальнонаукових ОК у переліку вибіркового, натомість ОК, які б концентровано відповідали інтересам аспірантів обмежені за кількістю (4 із 13). ЕГ рекомендує розширити каталог вибіркового ОК шляхом додавання більшої кількості дисциплін для забезпечення кращої відповідності науковим темам або надати можливість вибору більшої кількості ОК із програм інших освітніх рівнів. Таким чином, кожному здобувачеві надано достатню освітню підтримку, що забезпечує його дослідницькі, методологічні та викладацькі компетентності та інтереси.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Аналіз таблиць відповідності тем дисертацій здобувачів і публікацій наукових керівників, а також результати самостійного пошуку ЕГ інформації щодо наукової активності керівників у відкритих джерелах свідчать про високий рівень дотичності дисертаційних тем здобувачів та публікацій керівників. Наприклад, Ж.П. Вірна має такі публікації, які відповідають темі її аспірантки К.І. Брагіної “Губристична мотивація як умова емоційного інтелекту осіб зрілого віку”: Губристична детермінація структурної організації емоційного інтелекту особистості. Науковий вісник Миколаївського нац. ун-ту ім. В.О. Сухомлинського. Психологічні науки : збірник наукових праць; Education in University of the Third Age as increasing of human capital: the explication of the experience in Volyn region. Education seniors in selected European countries : monografia naukowa zrealizowana w ramach współpracy. М.І.Мушкевич має публікації, які відповідають темі дисертації К.О. Ковальчук “Психологічні особливості “образу Я” у молодому подружжі при різних стилях батьківсько-дитячих стосунків”: Психологічні особливості міжособистісної взаємодії в сім'ї з проблемною дитиною. Психологічні перспективи, Психологічний супровід сімей, які мають проблемних дітей. Психологія: реальність і перспективи; Гендерна диференціація психологічних характеристик батьків, що мають проблемних дітей. Психологічні перспективи. Тема О.В. Сасовської “Інтернет-адикція як чинник невротизації депривованих підлітків” відповідає публікаціям наукового керівника Я.О. Гошовського “Перевентивно-корекційна допомога депривованим дітям із симптомами психоемоційного вигорання”; “Основні вектори науково-психологічного вивчення феномену депривації”, “Реструктурація свідомості депривованої особистості в контексті генетично-психологічної парадигми”. Таким чином, порівнявши теми здобувачів та праці наукових керівників (у тому числі за ключовими словами) ЕГ дійшла висновку, що вони відповідають напрямам наукових інтересів керівників. Учасники фокус груп з науковими керівниками й здобувачами підтвердили, що науковий керівник призначається, виходячи з наукових інтересів здобувача, а тема дисертації формулюється з урахуванням, як інтересів та побажань здобувача, так і компетентності наукового керівника. Також на запит ЕГ надано інформацію щодо потенційних членів ради для захисту аспірантів-випускників, аналіз якої свідчить про можливість їх створення. Також про ефективність підготовки здобувачів на ОНП свідчить практика створення одноразових вчених рад з правом прийняття до розгляду і проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії І.В. Онопченко (Наказ МОН № 1502 від 04.12.2020 р.).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Під час відеоогляду члени ЕГ ознайомилися з матеріально-технічною базою, інформаційними ресурсами, бібліотечними фондами ЗВО, якими здобувачі можуть користуватися для реалізації своїх наукових досліджень. Для проведення наукових досліджень та апробації їх результатів, факультет психології надає здобувачам достатні можливості. Кафедрами факультету психології організовуються наукові та науково-практичні конференції, в яких здобувачі мають можливість апробувати результати своїх досліджень. На факультеті психології щорічно проводяться конференції, наприклад: Міжнародна наукова конференція “Молода наука Волині: пріоритети та перспективи досліджень” [<https://cutt.ly/zRxMKEa>], Міжнародний науково-практичний конференції “Третій рівень освіти в Україні: становлення та тенденції”, щорічний Фестиваль практичної психології на Свіязі [<https://cutt.ly/RRxMCsK>]. Здобувачі ОНП також здійснюють апробацію результатів наукових досліджень в інших всеукраїнських та міжнародних конференціях [відповідь на запит, п.6]. Здобувачі мають можливість публікувати результати наукових пошуків у фаховому періодичному рецензованому науковому виданні категорії Б “Психологічні

перспективи” [<https://cutt.ly/ORxNbuQ>], що є позитивною практикою. Функціонує наукове товариство аспірантів і студентів факультету психології [<https://cutt.ly/CRxNGJR>], яке також сприяє апробації результатів науково-дослідної роботи здобувачів і дозволяє апробувати їх на практиці. Аспіранти мають можливість використовувати ПЗ Statistica для обробки результатів досліджень, як було повідомлено під час інтерв'ю. Обговорення проміжних результатів дослідження здобувачів відбувається двічі на рік, що було підтверджено під час зустрічі зі здобувачами та шляхом вивчення скан копій їх індивідуальних планів, протоколів засідання кафедр [відповідь на запит п.14]. У ході фокус-груп з'ясовано, що ЗВО надає здобувачам достатні матеріально-технічні й інформаційні засоби для проведення наукових досліджень, здійснення апробації їх результатів на наукових, науково-практичних міжнародних та всеукраїнських конференціях, семінарах, круглих столах тощо. У структурі ЗВО, наявні лабораторії, присвячені дослідженням у галузі психології: лабораторія психогенези особистості [<https://cutt.ly/JRxMaTq>] та лабораторія інтегральних досліджень особистості [<https://cutt.ly/9RxMpEY>], що є позитивною практикою. Таким чином, ЕГ підтверджує, що ЗВО на високому рівні організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП достатні можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

ЕГ встановлено, що ОНП сприяє залученню здобувачів до міжнародної академічної спільноти відповідно тематик їх досліджень, зокрема через виступи на конференціях, публікації. ЗВО підписано низку міжнародних договорів про співпрацю, завдяки яким здобувачі мають можливість розвивати міжнародну наукову діяльність. Підкреслює широке міжнародне спрямування закладу наявність окремого підсайту, який присвячений міжнародним контактам закладу [<https://inter-der.vnu.edu.ua/>], де оприлюднено перелік закладів-партнерів, програми для співробітників та здобувачів. Шляхом вивчення документів та інтерв'ю ЕГ пересвідчилась у високій міжнародній науковій активності здобувачів. Зокрема, Тетяна Шевцова взяла участь у міжнародній програмі “Training for Summer Camp Managers”, Le Rocheton, France, 21-26 June 2019”; Тетяна Гордовська приймала участь у виконанні проєктів за фінансування Британської Ради “Психосоціальна підтримка медиків під час епідемій і пандемій” - 2020, “Зміцнення психічного здоров'я студентів та учнів в умовах вимушеної соціальної ізоляції під час пандемій” - 2021, пройшла сертифікаційну програму “Психологическое консультирование / гештальт-подход. Базовый курс обучения с тематическим усилением” 10.08.19-15.11.20 – Інститут психосоціальних досліджень і розвитку особистості (Німеччина). Здобувачі є також активними учасниками науково-практичних конференцій та семінарів, наприклад О. Сасовська приймала участь у науково-практичному семінарі з міжнародною участю “Феноменологія дерпивації: психолого-педагогічний і теоретико-прикладний дискурс. Ремедіум 11” 04.2021; науково-практичному семінарі з міжнародною участю “Поведінковий аналіз (АВА) в контексті надання психологічної допомоги дітям з ускладненою психогенезою” 10.2020. М. Пивоваренко нагороджена подякою, як головний дослідник проєкту “Відновлення Донбас” 09.2020-05.2021. Таким чином, ЕГ підтверджує, що ЗВО та ОНП має достатні можливості щодо залучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти через виступи на конференціях, публікації, програми стажування і здатна забезпечити участь аспірантів у міжнародних дослідницьких проєктах із фактичним виїздом за кордон після завершення пандемії, проте на теперішній момент долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти має поодинокий характер. Таким чином ЕГ рекомендує більш інтенсивно залучатися до виконання міжнародних і вітчизняних дослідницьких проєктів й міжнародної академічної спільноти та академічної мобільності.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Наукові керівники, що працюють на кафедрах факультету психології долучені до виконання науково-дослідних тем: “Психологія масових релігійних комунікацій”, “Формування ключових компетентностей особистості в умовах інклюзивної освіти”, “Гармонізація психологічного і сімейного благополуччя особистості”. Дослідження у межах теми НДР відбуваються у тому числі і у річці наукових шкіл, які функціонують при кафедрах факультету психології, а саме: “Життєвий та професійний шлях особистості”, “Ревіталізація психогенези депривованої особистості”, “Колективна, історична та індивідуальна травматична пам'ять: нейропсихологічний, когнітивний та психолінгвістичний підходи”, “Психологічний супровід сімей, що мають проблемних дітей”. Значна кількість досліджень проведено спільно зі здобувачами, про що свідчить перелік публікацій керівників та аспірантів [відповідь на запит, п. 5]. У тому числі про це свідчать такі публікації у виданнях категорії А, як: Zasiakina L. (2020) Trauma, Rememory and Language in Holodomor Survivors' Narratives. Psycholinguistics, Vol. 27, no.1; The influence of moderate physical activities on the psychophysical state of children with minimal brain dysfunctions / M. Mushkevych and other. Journal of Physical Education and Sport. Romania: University of Pitesti, 2018 та інші. Наукові керівники також широко долучені до міжнародних програм/стажувань/навчання, наприклад: Ж.П. Вірна була учасником міжнародної програми “Психоаналітично орієнтована терапія: моделі, клінічна діагностика, планування, оцінка ефективності”, Society for the Support of Publishing Initiatives and Scientific Mobility Limited; Науково-навчальний інститут професійної супервізії (Glasgow, Scotland), квітень-жовтень 2020р.; Я.О. Гошовський був учасником міжнародної програми “Topical aspects of Modern Science and Practice” (Frankfurt am Main, Germany), вересень, 2020р.; Л.В. Засєкіна закінчила магістерський курс (Msc in Foundations in Clinical Psychology) Університету Англія Раскін 2018-2019рр. (м. Кембрідж, Велика Британія) [<https://cutt.ly/1RRqYcn>]. Гарант ОНП О.В.Лазорко пройшла курс базової навчальної програми з позитивної психотерапії (м. Вісбаден, Німеччина), що свідчить про практичну орієнтованість наукової залученості наукових керівників. Л.В.Засєкіна є керівником проєкту “Зміцнення психічного здоров'я студентів та учнів в умовах вимушеної соціальної ізоляції під час пандемії (ЄС, Британська Рада в Україні)”

(2021), керівником проекту “Психосоціальна підтримка медиків під час епідемій і пандемій (ЄС, Британська Рада в Україні)”. Показовою позитивною практикою залученості до здобутків міжнародної академічної спільноти є посада заступника редактора журналу “Східноєвропейський журнал психолінгвістики”, що індексується у БД Scopus Л.В.Засєкіної. Враховуючи зазначене ЕГ пересвідчилась у зразковій практиці участі керівників аспірантів у дослідницьких проєктах.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Вивчення вебсайту ЗВО, внутрішніх нормативних документів, інтерв'ю на фокус-групах свідчать про розуміння важливості питання академічної доброчесності у науковій діяльності. На сайті ЗВО оприлюднено анонси численних заходів щодо популяризації академічної доброчесності, що було підтверджено на інтерв'ю. [https://cutt.ly/BRRYbeX], [https://cutt.ly/1RRYmre], [https://cutt.ly/2RRYTpb]. У структурі ОНП передбачено ОК “Академічна доброчесність та наукова етика”. На вебсайті також представлено “Кодекс академічної доброчесності” [https://cutt.ly/enCmnpn], де описано принципи академічної доброчесності, “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки” [https://cutt.ly/OnCQwgx]. У пункті 5 вказані види академічної відповідальності для науково-педагогічних та наукових працівників та для здобувачів ВО, що відповідають (ч. 5-6 статті 42 Закону України “Про освіту”). Позитивною практикою є функціонування комітету з етики наукових досліджень, який діє як дорадчий орган закладу, який має право одержувати і розглядати заяви щодо порушення “Кодексу академічної доброчесності” та надавати пропозиції адміністрації щодо накладання відповідних санкцій. Хоча зазначені документи прямо не апелюють до унеможливлення призначення порушника правил академічної доброчесності науковим керівником здобувача, ЕГ вважає, що робота комісії з етики наукових досліджень через виконання покладених на неї функцій, а також формалізована структура відповідальності, зазначена у пункті 7.7. “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату” “...відповідальність за допущені порушення авторських прав (включаючи плагіат) в опублікованих наукових, навчально-методичних і навчальних працях, що рекомендуються до друку вченою радою Університету та/або (спів)засновником яких є Університет, несуть автори, редакційна колегія відповідних видань, а також колегіальні органи Університету та/або його структурних підрозділів, що рекомендували відповідні праці до друку, у порядку визначеному законодавством” є достатніми для забезпечення унеможливлення призначення осіб, які здійснили порушення академічної доброчесності науковим керівником. На сьогодні випадків з виявлення порушення академічної доброчесності на ОНП не було. Таким чином, в ЗВО розроблено достатньо розгалужену політику щодо дотримання академічної доброчесності серед здобувачів та НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Критична маса і розмаїтість досвіду наукових керівників; функціонування наукових шкіл; відповідність освітніх компонентів напрямам досліджень здобувачів; забезпеченість можливості участі здобувачів у зарубіжних конференціях; наявний досвід створення разових спеціалізованих вчених рад; наявність фахових видань категорії “А” та “Б”; широкі можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики здобувачів, регулярна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Невеликий вибір вибіркового ОК фахового спрямування, обмеженість залученості здобувачів до міжнародної академічної спільноти через програми академічної мобільності. Рекомендації: розширити перелік вибіркового ОК, що здатні забезпечити більш повну відповідність ОК напрямам досліджень аспірантів; ширше долучатися до програм академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП та освітня діяльність за цією програмою повністю відповідають визначеному критерію, а саме: зміст ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької

діяльності за спеціальністю 053 “Психологія”, ЗВО організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень, забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та здобувачів. Зважаючи на повну відповідність більшості підкритеріїв ЕГ прийшла до висновку, що обмежена участь здобувачів програмах мобільності, неповна відповідність Зальцбургському принципу “Increasing mobility” унеможлиблює зразкову оцінку за даним критерієм. Саме цим обґрунтовується оцінка В. Недоліки, які були виділені ЕГ під час роботи не здійснюють негативного впливу на якість і визнаються самою ОНП, виходячи із слабких сторін, що зазначені у відомостях самооцінювання. Потужні міжнародні зв'язки ЗВО забезпечують можливість усунення зазначеного недоліку в робочому порядку.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	А
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	КАТАЛОГ вибіркового аспірантура.pdf	EhJox4jz3e6Vty8rK1ysOyOKZ7v+TxFILsl5wJPjgUE =

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Корнієнко Інокентій Олексійович

Члени експертної групи

Яланська Світлана Павлівна

Єлесіна Марина Олександрівна